

CSÉSZÉNYI VÁROS

Ingyenes tájékoztató kiadvány széchenyivárosiaknak
lakókörnyezetükről

ELEVEN SZÉCHENYIVÁROSI IFJÚSÁGI KÖZÖSSÉGI TÉR
AZ ÉLHETŐBB LAKÓTELEPÉRT
KECSKEMÉT, 2007

CSÉSZÉNYI VÁROS

**Ingyenes tájékoztató kiadvány széchenyivárosiaknak
lakókörnyezetükről**

Szerkesztette:

Mészáros Márta és Szabó Csaba

A témaköröket feldolgozták, a forrásokat összegyűjtötték

az ELEVEN Széchenyivárosi Ifjúsági Közösségi Tér munkatársai
és a SZIA Széchenyivárosi Ifjúsági Akciócsoport önkéntesei

A könyv szerkesztői külön köszönetet mondanak

Lángné Nagy Máriának, Láng Lászlónak és Száraz Józsefnek
a lakótelepi közösségekről tartott élményteli beszámolóikért,

Csacsónak, Dugónak és az EgyMásÉrt Közhasznú Alapítványnak
a környezettudatosság témakörében megtartott előadásaiért,

Makáry Szilviának, Mészáros Eszternek, Borda Balázsnak, Szabó
Tamásnak, Turcsán Szabolcsnak, Hatvani Lászlónak és a Hátrá-
nyos Helyzetűek Oktatásáért és Támogatásáért Alapítvány ön-
kénteseinek a szolgáltatási címjegyzék összeállításáért és a kéz-
irat fejezeteinek kidolgozásáért,

Varga Mersének, a kiadvány címéért.

Fényképek:

ELEVEN – VilágKépMÁS Fotókör,
(egyéb felvételeknél forrás külön feltüntetve)

Illusztrációk:

© Habi, 2007

Grafikai tervezés, nyomdai előkészítés és sokszorosítás:

Béta PPress Stúdió – Kecskemét

Felelős kiadó:

A HELPI Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda vezetője

Első kiadás

Készült 2500 példányban

A kiadvány a HELPI Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda
ELEVEN – Közösségi program az élhetőbb lakótelepért
programja keretében, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium
Bűnmegelőzési Osztálya támogatásával jelent meg.

Kedves Olvasó!

A kiadvány, melyet kezében tart, a széchenyivárosi lakótelepen működő ELEVEN Ifjúsági Közösségi Tér munkatársainak és az ifjúsági klubot látogató fiatalokból létrejött SZIA Széchenyivárosi Ifjúsági Akciócsoport önkénteseinek közös munkája. Készítői együtt vállalkoztak arra, hogy felfedezik a városrészt, és összeállítanak egy tájékoztató kiadványt erről a lakótelepről, ahol – Önnel együtt – mindennapjaikat töltik.

Csészényi város. A címválasztás több egyszerű szójátéknál. Úgy gondoljuk ugyanis, hogy a kiadványunkban szóba kerülő témák többet érdemelnek annál, semhogy azokat futólag olvassa át az ember. Ezért arra kérjük, tájékoztatónkra szánjon egy kicsit több időt! Ha teheti, csendes, nyugodt körülmények között, kényelmesen nekiülve, egy csésze kávé vagy tea mellett kezdjen bele olvasásába. Nem kérünk sok időt, csupán ezt az egy-egy csészényi figyelmet!

Kiadványunk első fele a városrész történetét mutatja be. Biztosra vesszük, hogy minden itt lakó számára érdekes és hasznos ismerni a Széchenyiváros kialakulásának előzményeit, folyamatát. E fejezet megírásakor kevésbé az épületek, inkább az itt lakó emberek, a helyi közösségek történetére voltunk kíváncsiak. Számunkra nagyon izgalmas volt felkutatni és megszólaltatni azokat a személyeket/in-tézményeket, akik/amelyek „lakótelepiként”, jó példát mutatva tettek/tesznek azért, hogy élhetőbb legyen lakókörnyezetünk.

Kiadványunk második fele ugyancsak az élhetőbb lakótelep gondolatísága mentén, a környezettudatos magatartással foglalkozik. Hasznos információkat és praktikus tanácsokat fogalmaz meg egy energiatakarékosabb, egészségesebb otthon (és lakókörnyezet) kialakítása érdekében.

A kiadvány végén található városrészi címjegyzék pedig abban segíthet, hogy tájékozott legyen mindazokról a szolgáltatásokról, melyeket helyben, közvetlen lakókörnyezetében igénybe vehet.

Kiadványunk elolvasásához valóban elegendő lesz két kávészünet, de azt reméljük, hatása jóval hosszabb ideig tart, és segítséget nyújthat Önnek abban is, hogy aktívabb szerepet vállaljon környezete tudatosabb alakításában! Ehhez közösségi szolgáltatásokat is kínálnak az **ELEVEN az élhetőbb lakótelepért program** munkatársai és önkéntesei. Éljen a lehetőséggel!

*középen Kozák Albert felvétele,
alatta fénykép a Széchenyivárosi Fiókkönyvtár archívumából*

EGY CSÉSZÉNYI TÖRTÉNET

A kecskeméti Széchenyiváros a legnagyobb lakótelep Bács-Kiskun megyében. Körülbelül 10 ezer lakásban több mint 30 ezer ember él, a kecskeméti polgárok közel egyharmada. Évtizedeken átívelő történetében nyomon követhető a XX. század második felében alkalmazott magyar lakásépítés-technológia fejlődése ugyanúgy, mint a település társadalmi és gazdasági helyzetének alakulása.

SZÜLETŐ VÁROSRESZ

Kecskemét fejlődése a hatvanas években nagy lendületet vett, és csakhamar kiépült az az ipari bázis, amely több termékből az országos termelés háromnegyedét, sőt egészét biztosította (fürdőkád, magnóalkatrészek). Az ipari haladást városfejlesztés kísérte, amelyre különösen azért volt szükség, mert a megyeszékhely lakossága azokban az esztendőekben évente 1000-1200 fővel növekedett. E haladás szükségszerű velejárója volt az iparszerű lakásépítés is.

1960-ban került először szóba Kecskemét északnyugati irányú kiterjesztésének lehetősége, de csak 1968-ban hagyták jóvá az új városrész első ütemének építési tervét. A Leninről elnevezett első kecskeméti lakótelep után, feltételezhetően már a '68-as reform gondolatísága köszönt vissza a névadáskor, amikor gróf Széchenyi István, a városiasodást is serkentő legnagyobb magyar után kapja nevét a városrész.

1970-re már 1410 lakás fel is épül, 1972-ben pedig felavatják az első általános iskolát. A hetvenes évek elején házigyári panelekből folytatódott az építkezés, amelyeket egyelőre Szegedről hoztak. Az Akadémia körút déli oldalán épült, s a városban akkor először látott 10 emeletes házakat 1973-ban adták át. Ugyanekkor bölcsődét és óvodát avatnak, 1974. május 9-én pedig beköltözik az 5000. lakó is.

A kecskeméti házigyár 1975-ös beindulása adott új lendületet az Akadémia körüttől északra eső terület beépítésének, ahol újabb lakások ezrei épültek. A mennyiségi lakáshiány enyhülése kényszerítőleg hatott a minőség javítására, ezért 1978-ban határozat mondta ki, hogy az itt lakók igényeit „magasabb differenciáltsággal” kell kielégíteni. Ez lehetőséget teremtett változatosabb, egyedibb lakókörnyezet kialakítására. Ugyancsak az igényesebb életér

kialakítását segítette a magánéros építkezések túlsúlya. Míg más lakótelepeken a lakóházak döntő többsége ekkor tanácsi beruházással készült, ez az arány a Széchenyivárosban alig érte el a 10%-ot.

A '80-as évek második felében megjelennek a nagyobb, kényelmesebb lakásokkal épülő nyeregretetős házak, 1987-ben pedig megnyitja kapuit a városrész középiskolája, a Bolyai Gimnázium is. 1989-től, a kedvezményes kamatozású hitelek megszűnése után már nem volt sorban állás a lakásokra, így a Széchenyiváros addigi építkezési gyakorlata befejeződött.

A '90-es évek kora már a pangás időszaka, jellemzően az addig felépült lakások korszerűsítése, új műszaki megoldások alkalmazása folyik. Az évtized végétől beindul a városrész rehabilitációja: útfelújítás, közterület-rendezés, infrastruktúra fejlesztés teszi lehetővé a lakótelepet.

Napjainkra a korszerű társasházak megjelenése és a családi házas övezet fejlődése jellemzi a városrészt.

ÉLEDEZŐ VÁROSRESZ

A széchenyivárosi lakótelep egyéb sajátosságai mellett abban is eltér más lakótelepektől, hogy kialakításakor különös gondot fordítottak zöld övezetek telepítésére: parkok, ligetek oldják a tömbházak szoros rendjét. A tervezők köztéri képzőművészeti alkotásokkal, egyedi utcanév-táblákkal is igyekeztek emberközelivé tenni a lakókörnyezetet.

Mindezek azonban nem pótolhatták az elspórolt közösségi tereket. Beszédesebb, hogy a hetvenes évek végén közösségi kezdeményezésre gyermekek által díszített házfalak képe még ma is jobban megmaradt a köztudatban, mint sok, akkor készült köztéri alkotás.

KÖZÖSSÉGI KEZDEMÉNYEZÉSEK A LAKÓTELEPEN

A lakótelep gyors fejlődése már a hetvenes évek végén rámutatott arra a problémára, hogy a teljes beépítés kiszorítja magát az embert, a kulcsra kész házgyári lakások pedig még a létrehozás, az alkotás örömét is elveszik tőle. Ezzel párhuzamosan jelentkezett a kulcsos gyermekek problémája: sok 6-12 év korú gyermek csellengett délutánonként és a hétvégeken szülői felügyelet nélkül a lépcsőházakban és a lakótelep új építési játszóterein, parkjaiban.

Megépült közösségi terek hiányában a lakótelepi közösségek a lakóházak közös helyiségeiben (kerékpártárolóban, szárítóban) szerveződtek. Korabeli újságcikk szerint az első lakótelepi klubot például *Szárász József* birkapörköltje alapozta meg. A Lánchíd utcai lakóház szárítójában szervezett első, sikeres főzést követően ugyanis hétről hétre összejártak a felnőttek. Gyorsan bővült a kör és a spontán találkozókat felváltották a szervezett szabadidős foglalkozások.

Különösen az akkor (1978-1980) új építésű Lánchíd utcai épületcsoport lakóközössége volt aktív, ami nem csoda, hiszen szinte kizárólag fiatal, jellemzően 2 gyermekes családok laktak itt. Szárász József visszaemlékezéséből tudható, hogy ezek között az emeletes házak között volt olyan négyszintes, két lépcsőházból álló lakótömb, amelyben 56 (ötvenhat), 12 év alatti gyermek élt!

Fentiekből természetesen következik, hogy a szervezett közösségi programok jelentős részét a gyermekekkel közös játszótérrel és szabadidős programok alkották: kézműves foglalkozások, rajzolás, bábkészítés, zenélés. Ezek szervezeti hátterét az akkor még megyei Művelődési Központ adta. A lakótelepi gyermekek számára mind közül a legnépszerűbb – felnőttként máig emlegetett – játék a „Sárkányos” volt. Mint annyiszor, ennek a játéknak a sikere is az egyszerűségben rejtett: a széchenyivárosi közösség az egykori Hab-selyem Kötöttárugyártól kapott egy 40 méter hosszú, műszálas anyagot. A gyermekek gombok, textildarabok felvarráásával varázsolták sárkánnyá a textíliát, és alábújva óráig meneteltek körbe-körbe a városrész utcáin, hangos zsvavajjal, énekelve, kiabálva, de együtt lépdelve, ugrálva, kanyarogva (töbnyire egy bolondos felnőtt irányításával). A sárkány hétről-hétre előkerült, újabb és újabb díszeket (pikkelyeket) kapott, és egyre több lába nőtt. Bizony volt, amikor már százan tolongtak ebbe a sárkánybőrbe bújva, mutatványokkal akár ezres közönséget szórakoztatva. A gyermekek gyorsan azonosították a tevékenységet annak szervezőjével, így lett Szárász Józsefből „Sárkányos Ember”.

Ugyancsak a lakóközösség aktivitásának nyomai voltak láthatók egészen a közelmúltig – majd 25 éven át – a Lánchíd utcai lakóházak falain. 1979-ben a rajzfilmes *Horváth Mária* és a Művelődési Központ népművelője, *Lángné Nagy Mária* kezdeményezte a nagy szürke falfelületek gyermekrajzokkal történő díszítését.

A szükséges engedélyek megszerzése nem volt egyszerű feladat, de a végeredmény mindenképp a szervezőket igazolta. A falakra szí-

gorúan csak a gyermekek festhettek – igaz felnőtt művészek és családtagok közreműködésével. Az így született művek azon túl, hogy valóban barátságosabbá tették a környezetet, az alkotás élményével is megajándékozták a lakóközösséget. Nem csoda, hogy egészen addig, míg a festmények végleg le nem koptak, senkinek sem jutott eszébe átfesteni a falakat.

A kezdeményezés országos hírverést kapott, annak idején a Nők Lapja is beszámolt az akcióról. Sőt, holland közösségi munkások hathatós közreműködésével híre nemzetközi szintre is eljutott. Az élmény valószínűleg nem maradt nyom nélkül Horváth Máriában sem, mert egy sok évvel később készített animációs filmjében hasonló, falra festett gyermekfantáziákat keltett életre.

Ha már az animáció került szóba, feltétlen meg kell említenünk egy másik rajzfilmes alkotót, **Hegyí Füstös László** nevét, aki a nyolcvanas évek elején ugyancsak aktív közreműködője volt a széchenyi-városi programoknak. Őt a gyerekek a televízióban vetített Deltácska című ismeretterjesztő műsorból is ismerhették. Akárcsak a képernyőn, a lakótelepi gyermekprogramokon is átváltozó rajzaival varázsolta el közönségét.

Általában elmondható, hogy fiatal alkotók és művészetpártolók szép számmal voltak jelen ezeken a közösségi programokon – annál is inkább mert sokuk ugyancsak ebben a városrészben lakott. A hetvenes évektől ugyanis folyamatosan telepedtek le képzőművészek Kecskeméten, akik számára elsősorban az itt munkát és megélhetést biztosító Pannónia Rajzfilmstúdió és a Kerámiastúdió tette vonzóvá a várost.

A nyolcvanas évek lakótelepi rendezvényeinek ugyancsak fontos szereplői voltak az ekkor működő **Vasvirág Bábegyűttes** tagjai, akik elsősorban a bábkészítés rejtelseibe vezették be a gyerekeket. A programokon garabonciásaival és hagyományőrző csoportjával alkalmanként szintén feltűnt a tragikus sorsú **Beregszászi János** költő, néprajzos, amatőr színjátós is.

1981-ben államilag bevezették a szabad szombatot, s ezzel a hétvégi szabadidős, közösségi programok jelentősége megnőtt. Közben a lakótelep egy természetes anyagokból épült, izgalmas térkialakítású játszótérrel is gyarapodott. **Nagy Kristóf** szobrászművész alkotása a Széchenyi sétányon épült fel. A népi motívumokkal gazdagon díszített, mászókanak és pihenőnek használható kő és fa szoborcsoport

Széchenyivárosi Parkerdő

A parkerdő, valamint a tó kialakításának legfontosabb mozgótereje a széchenyivárosi lakótelepnek a környezeti ártalmak elleni megvédése volt (porszenyveződés, kánikulai hőség).

Emellett a parkerdőnek természetesen ki kell elégítenie a tömegrendezvények, szórakozás, testedzés, csendes pihenés igényeit is, és a tónak sem egyedül a levegő páratartalmát kell szabályoznia, hanem teret kell adnia a vízisportok, a horgászat kedvelőinek.

A parkerdő területe 7800 m² nagyságú, mely a következő részekből tevődik össze:

- Univer Domb Áruház
- Szabadidő központ
- Záportároló-tőrendszer tavai és a domb környezete
- „Egymilliomodik hektár” erdőrészlet.

Az egymilliomodik hektár erdőrész telepítését 1975-ben kezdték meg, ezzel egyidejűleg egy nyerskő tömböt is elhelyeztek arra emlékeztetve az utókort, hogy az országban egymillió hektár erdőt telepítettek 30 év alatt (1945-1975).

A parkerdő területén egy 20 és egy 14 hektár területű tavat is létesítettek. A két víztározót 500 m hosszú és 20 m széles csatorna köti össze. A tavak mélysége 4 méter.

A tavak földkitermelését a Vízmű Vállalat 1976-ban kezdte meg és 1985-86-ban fejezte be.

A szabadidőparkot 1987-ben nyitották meg. Kiépült 65 horgász-hely s csónakázásra, evezős versenyek lebonyolítására is alkalom nyílt.

Természetes, hogy a tómeder kiemelésével együtt emelkedett a csonkakúp alakú domb is, melynek a terepszíntén mért átmérője 260 m, felső átmérője 80 m, magassága pedig 49,1 m.

A Benkó domb (Benkó Zoltán, a Vízmű Vállalat igazgatójának neve után) építését a szakemberek példaértékűnek tekintik. A tóból kikerült földet ugyanis nem kellett lerakóhelyre szállítani, s a domb létesítésével a magastározók a víztorony költségeinek egyhatodáért elkészíthetők voltak. Emellett idegenforgalmi célokra is alkalmassá tették.

A szabadidő központban állították fel a XII. században élt, grúz költő Sota Rusztaveli mellszobrát.

A szabadidő központ továbbfejlesztésére napjainkban is több beépítési javaslat készült, a pihenővezet kialakítása mellett mára számos magánházas, lakóparkos beruházás is megvalósult.

*Széktői Szabadidő Központ
Csabay Géza krt. 7.
Bejárat a Nyíri úti
horgászbejárárnál
Kezelője: Hírös Park Kft.*

középpontjában állt az a Csodaszarvas formázó ágbogas fa, mely mára sajnos egyetlen túlélője maradt a játszótér modernizációjának.

A nyolcvanas évek elejére tehát jól láthatóan felerősödtek a helyi közösségi kezdeményezések, elgondolkodtató, hogy mégsem alakult ki szervezeti, intézményi háttér támogatásukra. Pedig ekkorra már 10 éves múltja volt a Széchenyivárosnak!

INTÉZMÉNYI KEZDEMÉNYEZÉSEK A LAKÓTELEPEN

Bár a széchenyivárosban hivatalos közösségi szintér továbbra sem létesült, a közművelődés egyéb területein dolgozó szakemberek jó időben felfedezték a dinamikus fejlődésnek induló új városrészben megjelenő kulturális igényeket.

A Katona József Megyei Könyvtár 1980. áprilisában avatta fel a *Széchenyivárosi Fiókkönyvtárat*, 1983-ban pedig a Tudományos Ismeretterjesztő Társaság működtetésében megnyitotta kapuit a *Kecskeméti Planetárium* is.

Törvényszerű, hogy ezek a létesítmények – a fent említett helyi hiányosságok következtében – alapfeladatuk ellátása mellett közösségi színterekként is funkcionáltak.

A nyitott intézményként működő Planetárium például gyűjtőhelye lett az aktív tizenéveseknek, tudományos gondolkodással fertőzve meg őket. A csillagászati szakkörből kinőtt PTM (Planetárium Társadalmi Munkatársai) tagjai saját klubot működtethettek és felügyelettel ugyan, de szabadon használhatták a rendelkezésre álló infrastruktúrát. Nem csoda, hogy a nyári, egész hetes csillagászati táborok teltházzal működtek, mint ahogy az sem, hogy ezen alkalmakon a gyerekek nem csupán tudományos ismeretekkel, de valódi közösségi élményekkel is gazdagodtak! Mindehhez persze nélkülözhetetlen volt az intézményvezető, *E. Kovács Zoltán* „megszállottsága” aki munkaidőn túl is rendelkezésére állt az érdeklődőknek – ahogyan teszi ezt mind a mai napig.

A *Széchenyivárosi Fiókkönyvtár* könyvtári alapszolgáltatásai mellett gyakorlatilag a kezdetektől működtette gyermekklubját, mely afféle műhelyként funkcionált. A *Szolláth Katalin* vezette klub célja a vizuális-esztétikai élménynyújtás, valamint a kreativitás fejlesztése volt. A felnőtteket a nyolcvanas évek elejétől kétheti rendszerességgel zenei klub várta, de ezen lehetőségek mellett a Művelődési Központtal, a Katona József Megyei Könyvtárral és más szerve-

zetekkel együttműködve számos további rendezvényt, hangversenyt, kiállítást szerveztek helyben, a Széchenyivárosban a fiókkönyvtár munkatársai. A *Berkeczné Szabó Ilona* vezetésével működő Széchenyivárosi Fiókkönyvtár még ma is az egyik legjelentősebb művelődési intézménye a városrésznek. Állományával és szolgáltatásaival a mai napig arra törekszik, hogy a lehető legjobban szolgálja az itt élő emberek tanulási, művelődési igényeit.

VÁLTOZÓ VÁROSRESZ

A '90-es évekre az államszocializmus évtizedeinek átalakulásai mellett helyi, strukturális változások is bekövetkeztek a városrész életében. Az évtized elejére a többgyermekes családok közül sokan kiköltöznek a panelből, helyettük jellemzően egyedülállók, csonka családok érkeznek. A városrész szociális körülményei romlanak, ráadásul kiemelt problémaként jelentkezik a sok kulcsos gyermekből immáron csellengővé érett fiatal csoportos jelenléte: a galerik, bandák és a hozzájuk kapcsolódó devianciák megjelenése.

1995-ben ifjúságpolitikai okokból a belvárosból a Széchenyivárosba költözik a *HELPI Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda*, szolgáltató helyiségeit a Széchenyi sétányon található Ifjúsági Garzon földszintjén rendezve be. Az önkormányzati fenntartású intézmény gyorsan szembesült a lakótelepen megjelenő valós igényekkel, és – az egyénre szabott segítő szolgáltatásai megtartása mellett – hozzákezdett közösségi programok szervezéséhez, valamint a programokat kiszolgáló képes infrastruktúra kiépítéséhez.

Kezdetben az intézmény saját – összesen 36 négyzetméternyi – helyiségeiben fogadta a fiatalok csoportjait, de rendezvényeit csakhamar kivitte a közeli parkokba, játszótérre (Tavaszköszöntő, Vakációbúcsúztató). 1998-tól munkájában segítséget nyújt a *TÉR Ifjúságsegítő Egyesület*, így a helyi, elsősorban hátrányos helyzetű fiataloknak a két szervezet már együtt szervezi az iskolai felzárkóztató és munkaerő-piaci felkészítő programokat, ifjúsági rendezvényeket.

E közösségi kezdeményezésekkel párhuzamosan, a városrész északi oldalán, a Bolyai János Gimnázium közelében területtel rendelkező, 1994-ben alapított *Szentcsalád Plébánia* hívő közössége – egyetértésben az egyházi és a városi vezetéssel – elhatározta, hogy Községi Házat épít, amelyet nemcsak katolikusok, hanem a lakótelepen élők is használhatnak közösségépítő, szociális, műve-

Kecskeméti Arborétum

Az arborétum a fásnövények élő gyűjteménye és bemutató helye. Alapvetően az ismeretterjesztés, a kutatás, a szabadtéri felüdülés és a környezetvédelem céljait szolgálja.

A Kecskeméti Arborétum helyének kiválasztása nagyon szerencsés, mert az uralkodó északnyugati szél irányából a széchenyivárosi lakótelepet támadó környezeti ártalmak elhárításában is szerepet vállal.

Az arborétum három fő részre tagolódik, ezek a véderdősáv, a tölggyűjtemény és a gyűjteményes rész. A központi, mintegy 25 hektáros területen elhelyezkedő gyűjtemény 14 ösvényén végigsétálva mintegy 900-féle fát, cserjét fedezhetünk fel, amelyeket rendszertani besorolásuk, igényeik és származási helyük figyelembe vételével helyeztek el. Megtekinthető és bejárható többek között a Mediterrán, az Atlantikus és a Pacifikus észak-amerikai, a Kelet-ázsiai, Balkáni, Pannóniai ösvény, illetve a Színes lombok ösvénye, a Virágos fák és cserjék körútja, a Hosszútűs fenyő, Ciprusok, Borókák ösvénye, a Sziklótörők és vízkedvelők, illetve a Szárazságtörők ösvénye. Minden sétaút mentén növényismertető táblák segítik a fákkal, cserjékkel való ismerkedést.

A gyűjteményes részt véderdő övezet veszi körül, amely kedvezően befolyásolja a mikroklímát, és egyben bemutatja az Alföld főbb erdőállomány-típusait is, jelentősebb fajfajai: kocsányos tölgy, fehér nyár, kőris, szil, juharok. Az

arborétum legfiatalabb része a tölggyűjtemény, amely hazai illetve egyes külhoni, száraz viszonyokat elviselő tölggyípusokat mutat be mintegy 16 hektáron.

A növénygyűjtemény megteremtése, gazdagítása során számos olyan beruházásra került sor, amelyek a látogatók igényeire igazodnak. Ilyen a fából készült kilátó; az esőbeálló, melyek kedvelt beszélgető és uzsonnázó helyek; az ösvények mentén és a Kápolna dombon található asztalok, padok, amelyek elsősorban nem a piknikezés, hanem a pihenés, szemlélődés céljait hivatottak szolgálni. A látogatók közül a sportolni vágyók a tornapályára látogathatnak el, a legkisebbek kedvenc helye a 2006 májusában felújított fajfásút.

Az arborétum szerves részét alkotja egy közel 2 hektáros egyházi terület, melyen a – Hornyik János szerint 1713-ban épült – műemlék Mária kápolna áll oromzatos homlokzattal, azon fa huszártoronyral, félköríves záródású kapukerettel.

A kápolna több évszázados kegyhely, szomszédságában a kálvária, Kegyeleti hely, Lourdes-i barlang, szabadtéri oltár, a sziklakert és a Magyar Szentek szoborsétány teszik a Kápolna dombot még rangosabb, elmélyülésre alkalmas helyé.

Kecskemét, Nyíri út 48.

Kezelője: KEFAG Kiskunsági

Érdekezeti- és Faipari Zrt.

Kecskemét, József A. u. 2.

Tel.: 76/492-455, 483-183

arboratum@axelero.hu

www.kefag.hu

Belépődíj: nincs

lődési célokra. Látna a Plébánia próbálkozásait, a városért és a lakótelepért különös felelősséget érző szereplők együtt kezdtek dolgozni a lakótelep családjaért. Így alapították meg különböző világnézeti közéleti személyiségek, parlamenti és városi képviselők 1997-ben a **Kecskemét-Széchenyivárosi Közösségépítő Egyesületet (SZÉK)**.

Az Egyesület, céljai elérése érdekében kulturális rendezvényeket szervez: kórushangversenyek, komolyzenei koncertek, képzőművészeti kiállítások, hagyományörző kézműves foglalkozások és irodalmi műsorok, filmklub és táncház szerepel a választékban. Tevékenyen közreműködik a **Széchenyivárosi Búcsú és Fesztivál** szervezésében. Programjain sokszor léptek fel külföldi vendégek, első sorban határainkon túl élő magyar csoportok. A SZÉK, **Hortobágyiné dr. Nagy Ágnes** programfelelős vezetésével jelentős erőfeszítéseket tesz a családi életre nevelés, a rászorulóknak szociális, mentális támogatása valamint a fiatalok kulturált szórakozásának megszervezése területén is.

A **növekvő közösségi igényekre** válaszol 2005. novemberében a Széchenyi sétány 11. szám alatti bérelt ingatlanban megnyitotta kapuit az **ELEVEN Széchenyivárosi Ifjúsági Községi Tér**. Működtetője az önkormányzati fenntartású HELPI Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda lett.

Az ELEVEN-nel létrehozható végre egy olyan védett intézményi környezet, mely mindenkor a látogató fiatalok kulturális hátterére épülő tevékenységeknek ad otthont, és szolgáltatásaival képes a helyi sajátosságokhoz és igényekhez alkalmazkodni. A közösségi tér folyamatos működtetése alacsony költséggel, az ifjúságsegítő szakma és az önkéntes munka sajátosságainak ötvözésével, a felhasználó fiatalok aktív bevonásával történik.

Az ELEVEN működésének első évében elsősorban a fiatalok iskolán kívüli, kulturált szabadidő eltöltése került előtérbe: hétköznapi napokon délutáni tanulószoba és játszóház, hétvégenként éjszakai játszóház várta a fiatalokat.

2006. szeptemberétől az **Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Bűnmegelőzési Osztálya** támogatása lehetővé tette tematikus, szervezettebb programok megvalósítását is – első sorban a környezettudatos magatartás erősítése és népszerűsítése területén.

KATONA JÓZSEF KÖNYVTÁR SZÉCHENYIVÁROSI FIÓKKÖNYVTÁRA

Könyvtár az előszobában és a szárítóban

A Széchenyivárosban 1969 decemberében kezdett könyvtári szolgáltatást a Katona József Megyei Könyvtár. Mivel nem volt más lehetőség, egy pedagógus házaspár Nyíri utca 23. szám alatti, földszinti lakásának tenyérnyi előszobájában, 5 négyzetméteren lelt otthonra a 287 kötetnyi állomány.

Már az első hónapban 86 olvasó kereste fel a kicsiny polcokkal és könyvekkel zsúfolt helyiséget, s ez a szám folyamatosan, évről évre emelkedett. Egy héten háromszor volt kölcsönzés, délután 3-tól este 7-ig.

Négy év után egyértelművé vált, hogy a letéti könyvtár ilyen kis alapterületen, ilyen kis állománnyal képtelen a városrész szükségleteit kielégíteni.

1974-ben sikerült a Stádium utca 11. számú házban bérbe venni egy szárítóhelyiséget, így az előszobából átköltözhetett a könyvtár. Ekkor már 9 négyzetméteren 4000 kötet várta az olvasókat.

Egy-egy délután 50-60 kölcsönző is megfordult itt. A hely szűkössége miatt szinte lehetetlen volt a kézikönyvek használata, pedig nagy volt az igény erre is. Folyóiratok nem voltak, hisz az érdeklődők leülni sem tudtak.

Az időközben közel húszezer lakosúvá nőtt városrészben haszthatatlanná vált egy új, korszerű fiókkönyvtár létesítése. 1980-ban, az új szolgáltatóház felépítésével válhatott valóra a remény.

Fiókkönyvtár a szolgáltatóházban

A Katona József Megyei Könyvtár 1980. április 3-án, ünnepélyes keretek között avatta fel Széchenyiváros szolgáltató központjában az új fiókkönyvtárat. A 276 négyzetméter alapterületű intézményben tágas, szabadpolcos kölcsönzőhelyiség, világos, kényelmes, 40 személyes olvasóterem várta az érdeklődőket.

Az olvasók már nem csak kölcsönözhetek, hanem helyben használhatták a kézikönyvtári könyveket, lexikonokat, képzőművészeti albumokat. Megnyílt a zenei részleg is, több száz lemez, műsoros kazetta állt az érdeklődők rendelkezésére.

képek a Széchenyivárosi
Fiókkönyvtár archívumából

Az átköltöztetett könyvtár állományának alapja az a mintegy 4000 kötet volt, amelyet a városrész olvasói eddig is használtak. Ezt bővítették a fiókhálózat könyveiből, de a Művelődési Minisztérium is segített ajándékkönyvekkel a polcok feltöltésében.

1981-ben már 15 000 kötetből, 60 féle újságból válogathatott az akkor beiratkozott 1.500 olvasó.

A Széchenyivárosi Fiókkönyvtár jelene

A fiókkönyvtár történetében az utolsó fordulópontra az 1996-os év volt, amikor a Katona József Könyvtár átköltözött új, modern épületébe. Ekkor nyílt lehetőség az állományi részek átrendezésére.

A zenei szolgáltatást a központi könyvtár vette át, így a gyerekeknek sokkal nagyobb teret tudtak kialakítani. A felnőtt olvasók a könyvtár csendesebb részére kerültek, és jól érzékelhetően elkülönültek a funkciók, a munkaterületek is.

A könyvtár kiemelten foglalkozik a legfiatalabb korosztállyal, kiváló a kapcsolata a lakótelepi óvodákkal, iskolákkal.

2005-ben a fiókkönyvtár 25 éves évfordulójára megújult. Először megtörtént az épület tetőfelújítása, belső festése, a világítás korszerűsítése, majd egy pályázati támogatással a nyilvános terek bútorzatának jelentős része cserélődött ki, az elhasználódott műanyagburkolat helyett szőnyegpadló borítást kaptak a terek, új függönyök teszik otthonossá a könyvtárat.

A városközponti könyvtárhoz csatlakozva – az Interneten keresztül – megindult a fiókkönyvtárban is a számítógépes kölcsönzés és a gépi katalógus használata.

KATONA JÓZSEF KÖNYVTÁR

SZÉCHENYIVÁROSI FIÓKKÖNYVTÁRA

6000 Kecskemét, Széchenyi sétány 6.

Tel.: 76/478-290, 76/507-912

Nyitva tartás: Hétfő, Szerda, Csütörtök: 12-18

Kedd, Péntek: 8-14

KECSKEMÉTI PLANETÁRIUM

Az igazgató összefoglalója

Hazánkban két planetárium működik: Budapesten és Kecskeméten. Városunkban 2008-ban lesz az intézmény 25 éves. A planetáriumi vetítógépet még Reile Géza rendelte meg. A műszer közel 18 évig dobozba zárva porosodott a városháza pincéjében, mire elkészült hozzá a Széchenyivárosban a kupolás épület.

A planetárium önkormányzati intézmény, de az első időszakban a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat működtette. Elsősorban csillagászati ismeretterjesztés a feladatunk, ám ez számtalan egyéb lehetőséget is jelent a lakótelepen élők számára.

Két éve a Széchenyi Klubnak is helyet adunk, melynek tagjai főleg nyugdíjasok, de elsősorban a gyerekek és a fiatalok szoktak élni a planetárium adta lehetőségekkel.

Sok évig csillagászati napközis táborokat is szerveztünk önállóan, az utóbbi években pedig a Kecskeméti Ifjúsági Otthonnal közösen.

A tehetséggondozásnak nagy hagyományai vannak az intézményben. A csillagászati szakkörből a legtehetségesebbekből önkéntes segítők, a planetárium társadalmi munkatársai váltak, akik eleinte tőlünk tanultak, később már egymástól is, majd ők is tanítottak kisebbeket. Ma már sokan közülük aktív tagjai a Magyar Csillagászati Egyesületnek.

Általános iskolás szakkörösök (és középiskolások is természetesen) több alkalommal tartottak a kupolateremben csillagászati előadást osztálytársaiknak, de olyan is volt, amikor egy tehetséges 7. osztályos fiatal tanártovábbképzésen tarthatott előadást a Naprendszerrel. Ő később társadalmi munkatárs lett, majd főiskolás korában megalkotta többek között az „Utazás a Naprendszerben” című CD-t, amit a Kossuth Kiadó megjelentetett.

Sok fiatal bejáratos az intézménybe, s miután megismertük, miben a legjobbak, azt igyekszünk erősíteni bennük, azon a területen ösztönözzük, támogatjuk őket. Ez nem csupán a csillagászatra vonatkozik, nem is csak a természettudományokra (különösen a fizikára), vagy mondjuk az informatikára, hanem mindenre, ami a kultúrával kapcsolatos. Működött a planetáriumban már dzsessz-ballet klub is, amit egy tehetséges középiskolás vezetett.

Most is nagy sikerrel működik az elektronika szakkör, amit szintén egy olyan középiskolás fiatal vezet, aki autodidakta módon tanult meg elektronikai eszközöket készíteni, és erre tanítja az érdeklődőket.

Több tehetséges fiatal kapott nálunk szereplési lehetőséget, hogy előadást tartson. Nemcsak csillagászzal kapcsolatos témákban: volt, aki filmelemzést tartott érdeklődőknek, volt, aki zenei elemzést – nagy sikerrel.

Sok olyan tevékenységhez adtunk helyszínt, aminek az alaptevékenységünkhöz semmi köze. Nálunk alakult meg a „Környezetünk Állataiért Alapítvány”, és évekig „Cityaklub” is működött. Továbbá szerepjáték klub, világjáró klub, eszperantó klub és különféle ifjúsági klubok, logikai játéklklubok. Néhány éve a környék tehetséges gördeszka fiataljai létrehozták a planetárium gördeszka-klubját.

Művészeti tevékenységek színhelye is számtalan alkalommal volt már a planetárium. Évekig a tavaszi fesztivál alkalmából bányais diákok szavaltak a vetített csillagos égbolt alatt. Kiállításokat is gyakran rendezünk: festmények, grafikák, továbbá fotókiállítások.

Az utóbbi években a fiatalok számára zenei produkciók köznevelti színhelye az intézmény, ezeket is zömében egy tehetséges önkéntes segítők, egy fiatal magyar tanár szervezi.

A körfolyosón nemcsak kiállításokat nézhetnek meg az érdeklődők, az ott elhelyezett számítógépen bárki díjmentesen internetezhet.

Több civil szervezet székhelyeül is szolgáltunk már (Magyar-Kínai Tudományos és Kulturális Egyesület, Csillag-ász Humán Európa Regionális Alapítvány), s ezek szintén kínáltak érdekes programokat elsősorban a lakótelepen élők számára.

Elvünk, hogy bárki, aki megkeres bennünket, hogy szeretne valami jót megvalósítani az intézményben, ha egy mód van rá, megadjuk erre a lehetőséget, támogatjuk a megvalósításban.

E. Kovács Zoltán, igazgató

KECSKEMÉTI PLANETÁRIUM

6000 Kecskemét, Lánchíd u. 18./a. • Tel.: (76) 50-50-75
info@plani.hu • www.plani.hu

HELPI-KECSKEMÉTI IFJÚSÁGI INFORMÁCIÓS ÉS TANÁCSADÓ IRODA

A HELPI Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának ifjúsági szolgálata. Alapítója Kecskemét Város Tanácsa (1989). Felügyeleti szerve Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlése.

Az iroda humánszolgáltató intézmény, mely a fiatalok tájékoztatásának és informálásának tekintetében alapellátás jellegű szolgáltatást nyújt – elsősorban – a város 12-28 éves korosztálya számára.

Alacsonyküszöbű intézményként az iroda munkatársai törekszenek arra, hogy ügyfeleik lehetőleg azonnal, várólista nélkül, a legteljesebb és legszélesebb körű segítséget kapják.

A fiatalok autonómiájának tiszteletben tartása, valamint a teljes és hiteles információ érdekében a szolgáltatás mindenféle ideológiától, pártoktól és egyházaktól függetlenül működik, bárki számára ingyenesen hozzáférhető és teljes körű anonimitást biztosít.

Működésének tartalmi követelményei megfelelnek a hazai és nemzetközi ifjúságsegítő munka standardjainak: tevékenységét az Európai Ifjúsági Információs Charta valamint a Magyarországi Ifjúsági Információs és Tanácsadó Irodák Szakmai és Etikai Kódexe szerint végzi.

Az intézmény tagja és módszertani központja a Magyarországi Ifjúsági Információs és Tanácsadó Irodák Szövetségének (HAYICO), valamint része az Európai Ifjúsági Információs és Tanácsadó Ügynökség (ERYICA) mára több mint 7500 szolgálatot magába foglaló európai irodahálózatának.

Szakszolgáltatás, tevékenység

A HELPI célja segítséget nyújtani a fiataloknak a mindennapi életük során felmerülő problémáik megoldásában, információs igényeik kielégítésében. Feladata az ifjúság számára ingyenesen hozzáférhető, közérdekű, szabadidős, kulturális és egyéb, a helyi igényekhez igazodó információs szolgáltatás, illetve jogi, iskolai, pályaválasztási és életvezetési tanácsadás biztosítása. Tevékenységén keresztül segíti az egyének és (segítő) intézmények összetetalálkozását, valamint a fiatalok autonómiájának kialakulását: azt, hogy képesek legyenek felelősséget vállalni önmagukért.

eHELPI-ELEPHI

A HELPI Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda internetes oldalán az intézmény kaba-lafigurája, egy zebracsíkos-fülű elefánt kalauzolja végig a látogatókat.

A weblapon információk és aktuális hírek olvashatók a HELPI mindennapi tevékenységével kapcsolatban.

www.helpi.hu

A HELPI 2007. évi ingyenes tájékoztató kiadványát önálló életüket kezdő fiataloknak és hozzátartozóiknak ajánljuk.

www.helpi.hu/utmutato

Alaptevékenysége keretében a következő tevékenységeket végzi:

1. közvetlen, ingyenes információszolgáltatás és tanácsadás ügyfélszolgálaton keresztül,
2. közvetett információszolgáltatás és tanácsadás ingyenes kiadványokon keresztül,
3. segítségnyújtás krízishelyzetek megoldásában az ifjúság, főként annak veszélyeztetett csoportja számára,
4. folyamatosan kapcsolattartás mentálhigiénés szolgáltatásokkal és ezen szolgáltatások kiajánlása,
5. szakmai, módszertani segítségnyújtás helyi, nemzeti és nemzetközi ifjúsági információs és tanácsadó szolgáltatások számára,
6. közösségi tér biztosítása fiatalok és az őket támogató szervezetek számára, szerepvállalás az ifjúsági érdekegyeztetés helyi megvalósításában.

Feltételrendszer

Az intézmény 2007-ben 5 fő állandó szakmai létszámmal és 1 fő adminisztratív létszámmal (gazdasági ügyintéző) látja el feladatát. A főállású és részmunkaidőben foglalkoztatott munkatársak mellett az irodában megbízási díjas szaktanácsadók és segítő szakemberek, illetve laikus és szakértő önkéntesek dolgoznak. Az intézmény saját ingatlanl nem rendelkezik, 53 m² alapterületű ügyfélszolgálati irodáját térítésmentesen, 2×32 m² alapterületű munkatársi irodáit és 120 m² alapterületű közösségi terét – nonprofit alaptevékenységére tekintettel – kedvezményes bérleti díj mellett használja.

A HELPI korszerű számítógépes gépparkkal (6+2 asztali számítógép, 3 db laptop), három nyomtatóval, egy közepes teljesítményű fénymásolóval, projektorral, hangtechnikával, valamint az ügyfélszolgálatban elhelyezett szórakoztatóelektronikai eszközökkel rendelkezik. 2007. évi költségvetési előirányzata 20 millió forint.

HELPI IFJÚSÁGI INFORMÁCIÓS ÉS TANÁCSADÓ IRODA
6000 Kecskemét, Széchenyi sétány 2-4.

6001 Kecskemét, Pf. 328

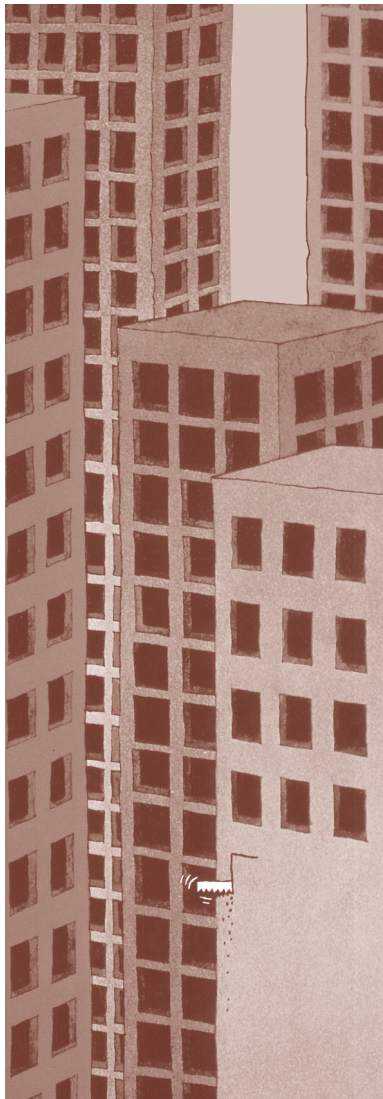
Tel./fax: (76) 475-022 • Infotel: (76) 41-20-20

Nyitva tartás: H-P: 12.00-18.00 óráig

helpi@helpi.hu • www.helpi.hu

Mordillo karikatúrái

EGY CSÉSZÉNYI KÖRNYEZET

EGÉSZSÉGES OTTHON

Ha végigtekintünk otthonunk berendezési tárgyain, végiggondoljuk szokásainkat, igényeinket, máris egy szembeszökő ellentmondással találkozhatunk: korunk tudományos és technikai vívmányoktól hemzseg, tele van velük a nappali, a konyha, a fürdőszoba, a háló. Minden eszköztől, szertől azt várjuk, hogy életünket jobbá, komfortosabbá tegye – a presszó-kávéfőzőtől a takarításhoz használt vegyszerekig. Mégis, sok esetben éppen egészségkárosító hatásukat szenvedjük.

Télen modern fűtőberendezésekkel, nyáron hűtőberendezésekkel tesszük élvezhetőbbé környezetünk hőmérsékletét, ezért cserébe azonban meghűlések és allergiák kísérik életünket.

Újabb és újabb kémiai anyagok alakítják szebb színűvé, tartósabbá a festékeket, szöveteket, építési anyagokat, közben azonban mérgező gázokat bocsátanak a levegőbe. Ezzel együtt a mesterségesen előállított építőanyagokból, berendezési tárgyakból hiányzik a természetes anyagok melegsége is.

Az egészséges otthon nem csak a benn lakókat „gyógyítja”, de megvédi az őket körülvevő világot is, mivel az építőanyagok, a berendezési tárgyak előállítása során szem előtt tartja a környezetet: gazdaságosan, energiát kímélve a lehető legkisebb mértékű szennyezéssel készül.

Egy lakótelepi ingatlant is átalakíthatunk az egészséges életmód, a gazdaságosság, a Környezettudatosság jegyében, csupán pár alapvető dolgot kell betartanunk, melyek hasznosságukon túl élvezhetőbbé is tehetik életünket.

A felhasznált környezetbarát termékek, szerek mellett egy környezettudatosan irányított háztartás fenntartása – hűtése, fűtése, berendezéseinek üzemeltetése – is energiahatékonny és gazdaságos.

TERMÉSZETESEN

LEVEGŐT!

A leglényegesebb mutatója egy egészséges otthonnak, hogy a lakásba belépve nem agresszív vegyszerek szagnyoma fogad bennünket, hanem friss, jó levegő. Egészségünk szempontjából semmi nem olyan fontos, mint a tiszta levegő, mégis, a háztartás „tisztántartása” okán számtalan egészségkárosító veszélyes vegyszert permetezünk, kenünk szét.

Segíthet a lakás levegőjének „biztonságosabbá”, tisztábbá tételében, ha beszerzünk egy levegőszűrős légtisztítót, de a leghatékonyabbak akkor vagyunk, ha csökkentjük a használt nem természetes vegyszerek mennyiségét háztartásunkban.

A mesterségesen – szintetikus – előállított berendezési tárgyak, kiegészítők is jelentős káros anyag kibocsátással mérgezik levegőnket. Válasszunk természetes anyagból készült termékeket – préselt fa helyett tömör fát; PVC padló helyett csempét, téglát; olaj alapú festékek, lakkok helyett biológiailag lebomló vizes alapú anyagokat; veszélyes vegyszerek helyett természetes alternatív tisztítószereket.

A FÉNY EREJE

A mesterséges fénnel való takarékoskodás nem csak gazdaságos és Környezettudatos hozzáállást tükröz, de a több természetes fény egészségünkre is jótékony hatással van. A napfény éltető erő, szükséges szervezetünk számára a D-vitamin képződéséhez, szabályozza a hormonháztartást, serkenti az immunrendszert és elűzi a depressziót.

Zárt lakótelepi lakásunkban az egyik leglényegesebb építészeti kritérium, amire fordítanunk elsősorban érdemes, a nyílászárók minősége. Egy egészségesebb és gazdaságosabb lakóter kialakításához elengedhetetlenek a jól záró, a fényt nagy felületen beengedő ablakok. Így nem csak a mesterséges világítással, hanem a lakás hűtésével – fűtésével is jobban gazdálkodhatunk.

Ha csak tehetjük, ne takarjuk el ablakainkat függönyökkel, a magánszféra megóvása érdekében használjunk például bambuszlenzőket, vagy olyan üveget, amely a fényt beereszti ugyan, de nem enged betekintést az életterünkbe.

Mitől lesz tisztább a levegő?

- gyakori szellőztetés
- páraelszívó a konyhában, esetleg a fürdőszobában is
- a háztartási gépek szűrőinek rendszeres cseréje
- természetes berendezési tárgyak, anyagok használata
- lehetőség szerint kerüljük a műanyag zacskókat, palackokat
- vizes alapú festékeket, felületkezelő anyagokat válasszunk
- növényeinket neveljük vízkultúrában és ne földben
- takarításra használjunk természetes oldatokat, ne vegyszereket
- a lakótérből távolítsuk el a nyomtatott és a másológépet
- lehetőleg ne dohányozzunk a lakásban.

Növények a lakásban

Lakóterünkben ne csak szépségük miatt tartsunk növényeket. Egy olyan élettérben, mint egy lakótelepi lakás, nagyon fontos a növények levegőtisztító szerepe is.

Jótékony növények

- Bambuszpálma
- Szobaborostyán
- Törpe gerbera
- Tarka dracéna
- Sárkányfa
- Krizantém
- Vitorlavirág
- Sárgaszegélyű anyósnyelv
- Rákvirág vagy japán vízpálma

Gyógyító illatok

Aromájuk kellemes hatásán túl a virágokból, gyümölcsökből, fűvekből, levelekből, gyökerekből származó illatok fokozhatják testi és érzelmi jólétünket. A holisztikus gyógy módok gyakran alkalmazznak aromaterápiát olyan betegségek enyhítésére, amilyen például a szorongás, a depresszió és a légzőszervi problémák. A növényi olajokat be lehet lélegezni, bőrbe lehet őket masszírozni vagy fürdővízhez lehet adni.

- Cédrus: gyorsítja a gyógyulást
- Eukaliptusz: megszünteti a vértolulást, javítja a koncentrációt
- Borókabogyó: csendesíti az érzelmeket, fokozza a gyógyulást
- Levendula: pihentető állapotba hozza a testet és a lelket, mély nyugalmat vált ki
- Narancs: helyreállítja az erőt, felvidítja a lelket
- Pacsulí: serkeni az érzékeket, regenerálja a fáradt izmokat
- Borsmenta: megtisztítja az elmét, stimulál és felfrissít
- Fenyő: relaxálni segít, tisztít, elősegíti a gyógyulást
- Rozmaring: tisztít, gyógyít, megnyugtató a fájó izmokat
- Zsálya: enyhíti az éjszakai izzadást, csillapítja a torokfájást és elősegíti a gyógyulást
- Szantálfa: fokozza a gyógyulást
- Kakukkfű: enyhíti az álmatlanságot, csillapítja a légúti fertőzéseket
- Verbéna: csökkenti a vérnyomást és csillapítja a stresszt

A SZÍNEK

Tapasztalatból is tudhatjuk, hogy hangulatunkra, közérzetünkre milyen nagy hatással vannak a bennünket körülvevő színek. Ebből adódóan falaink színvilágát válasszuk meg nagy odafigyeléssel. A színek harmonizáljanak lelki igényeinkkel és legyenek összhangban azokkal a célokkal, amelyekre a szobát használni szeretnénk.

A kék szín csökkenti a vérnyomást és segít a gyulladások kezelésében, a koncentrációban. A zöld megnyugtat, fokozza a jó közérzetet. A vörös élénkíti a vérkeringést, a sárga fölmelegíti és felélénkíti a szervezetet. A fehér tisztaságot és békét áraszt.

VÍZ

A víz gyógyító erejét már az ókori görögök is felismerték. Ha gyógyulni vágyunk, többségünk gyógyfürdőbe látogat, ha nyugalomra vágyunk egy nehéz nap végén, veszünk egy kellemes kádfürdőt. Egy szerényebb otthonban is, illetve egy lakótelepi lakásban is megoldható hogy olyan fürdőhelyet alakítsunk ki, amely hat érzékeinkre, a víz tisztító erejére koncentrál.

Ha tehetjük, helyezzünk el csaptelepeinken szenes szűrőt, ez kiszűri a városi csapvízben gyakran megtalálható ólmot, baktériumokat és a többi káros anyagot.

ILLATOK, HANGOK

Lakásunk a minket fogadó benyomások hatására pihentethet, nyugtathat meg bennünket. A színeken a fényeken túl fontosak az összhanghoz az illatok a hangok.

Helyezzünk az ablakokba szélhárítót, illatos növényeket – gyógy és fűszernövények – a lakás különböző pontjaira.

ÉLHETŐ LAKÓTEREK – TEREINK BEOSZTÁSA

HÁLÓSZOBA

Elsőként a pihenés, regenerálódás színterét alakítsuk céljaihoz – a hálószoba legyen a tényleges nyugalom színhelye. A fekvőhely legyen a lehető legtávolabb az elektromos berendezésektől, a televízió legyen legalább másfél méternyire az ülőhelyektől.

Ha tehetjük, alakítsunk ki tágas, nyitott tereket, díszítsunk természetes szövetekkel, tárgyakkal. Az otthonunk tükrözzön bennünket, vegye figyelembe a környezetet és fizikai, lelki igényeinket.

A pihenés szigete

Életünk egyharmadát többségünk egyetlen szobában tölti. Alsunk – álmodunk, regeneráljuk testünket és szellemünket. Alvóhelyünknek nem kell fejedelminek, sok tárggyal felszereltnek lennie ahhoz, hogy megfelelően biztosítani tudja számunkra a regenerálódást, gyógyulást. Sőt!

Életünk ezen helyszíne ideális esetben elszigetelt a családi élet zajától és zűrzavarától. Ha erre nincs lehetőségünk, akkor is érdemes az alvás helyszínét betolható paravánnal, magas növényekkel elválasztani a lakás többi részétől.

Pormentesen

- Ne tároljunk a hálószobában porgyűjtő csecse-becséket
- Tartsunk rendet, a széthagyott holmik vonzzák a port
- Rendszeresen portalanítsuk a felületeket
- Kerüljük a kárpitozott bútorokat
- Egyszerű, könnyen tisztítható függőnyöket válasszunk
- Nem tanácsos a padlószőnyeg
- A padlót gyakran töröljük fel nedves felmosóval
- Használjunk légszűrős porszívót
- Az ágyneműt mossuk gyakran – magas hőfokon
- A matracot mozgassuk rendszeresen, forgassuk, és szellőztessük
- Cseréljük a hűtő, fűtő és légtisztító berendezések szűrőit

Az ágy – Ki mint veti ágyát, úgy alussza álmát

Mindannyian álmodtunk már baldahinos, puha párnákkal teli, bársonyos, luxus fekvőhelyről, ám a valóságban ez az álmunk hamar rémálommá válhat.

A legegészségesebb ágy nem bonyolult, porvonzó szerkezet, hanem egy jó feltámasztásokkal rendelkező stabil keretben elhelyezett, viszonylag kemény – mindenki számára a legmegfelelőbb keménységű – matrac, mely megtámasztja a gerincet, lapos vagy nyakpárnával biztosít kényelmet a nyaknak. Természetes, lenge szövetekkel (ágynemű, függöny), melyek nem gyűjtik magukba a poratkákat.

A megvilágítás nem erős, asztali és olvasólámpák segítik az olvasáshoz szükséges fényerő megteremtését és a nyugalom megőrzését.

Az elektromos tárgyakat az ágytól lehető legmesszebb helyezzük – a tévénézéshez a legoptimálisabb egy másik helység, de ha ez nem megoldható próbáljuk az ágytól távolabb elhelyezni, esetleg egy zárható tárolóban.

Fizikai jólétünk érdekében

- Korlátozzuk a lakásunkba bevitt mérgező anyagok mennyiségét!
- Berendezési tárgyainkat a kényelmet és a könnyű használhatóságot szem előtt tartva helyezzük el!
- Ne használjunk vaskos, porgyűjtő párnákat!
- Párátlanítsunk a nyirkos helyiségekben szellőztetéssel!
- A különböző tevékenységekhez hozzunk létre külön helyeket!

Jó közérzetünk érdekében

- Számoljuk fel a rendetlenséget!
- Nyissunk utat a napfénynek!
- Hangulatjavító színeket használjunk tereinkben!
- Termesszünk illatos gyógy- és fűszernövényeket!
- Vegyenek körbe minket megnyugtató hangok!

Lelki jólétünk érdekében

- A nyugodt pihenéshez gondoskodjunk csendes helyekről!
- A számunkra jelentést nem hordozó dolgokat cseréljük ki olyanokra, amelyekkel szívesen vesszük körbe magunkat!
- Legyen a jelszavunk az egyszerűség, a visszafogottság!
- Nyissunk ajtót – ablakot a természetnek!
- Becsüljük meg a környezetet!

OPTIMÁLIS FELTÉTELEK A TANULÁSHOZ

A tanuláshoz megfelelő terek serkentik a gyermek gondolatait, de nem terhelik túl az érzékeit. A legnagyobb játék közepette is rendezett, ennek érdekében a leghatékonyabb a sok és változatos tároló alkalmazása, amelyet elrejtethünk az ágy alá, az ablakpárkány alá, az íróasztalon.

A tárolók legyenek színesek, játékosak, vonzzák a gyerekek tekintetét, öröm legyen bennük a pakolás. Változatos berendezéssel, színekkel, formákkal ösztönözhetjük a kreativitást. A tanulóterületeken a kék a zöld halványabb árnyalatai, vagy a barackszín, a terrakotta, a lazacszín vagy a levendula megnyugtató tónusai a legmegfelelőbbek.

Segítség a tanulásban, a gyermek motiválásában

- Színes, változatos tárgyak
- Mozgó bútorok – hinta, forgószelek
- Nagy felület a rajzoláshoz – például fedjük be egy falfelületet táblafestékekkel, vegyünk színes krétákat
- Akvárium, terrárium, rovarfarm – ezek mind segítenek az odafigyelés, felelősség fejlesztésében, és a környezet szeretetére nevelnek
- Rendezzük át rendszeresen a szobát, hogy mindig legyen valami felfedeznivaló
- Mindig vonjuk be a gyerekeket a berendezési döntésekbe, és a megvalósításba

Mindezek nagyon fontosak ahhoz, hogy lakásunkat a magunkénak érezzük, hogy a hazatérés többletjelentéssel bírjon számunkra, olyan jelentésekkel, mint a béke, nyugalom, jó közérzet, Otthon.

A stílusok és divatok rengetegén átívelve, a számunkra leginkább megfelelő Környezettudatos Élet – Tér kialakításával olyan helyet találhatunk magunknak a nagyvilágban, ahová igazán tartozunk, ahol töltekezhetünk a ránk váró kihívások közepette.

Sok mindent tehetünk annak érdekében, hogy lakóhelyünk átalakításával változtassunk életminőségünkön, hozzájáruljunk a környezet fennmaradásához.

KÖRNYEZETTUDATOS HÁZTARTÁS

Ha valóban Környezettudatosan akarunk élni, át kell gondolnunk energiafogyasztási, vásárlási, közlekedési szokásainkat is. Ha képesek vagyunk ezeken változtatni, nem csak a minket körülvevő környezettel teszünk jót, hanem az eddig feleslegesen ki dobott sok-sok forintunk is a pénztárcánkban maradhat.

ENERGIAHATÉKONYSÁG

Az energiahatékonyságról beszélni lakótelepi lakások esetében első sorban azért problémás, mivel az egyes lakók nem befolyásolhatják például a fűtést, a szigetelést. A háztartásokban odafigyelhetünk a vízfogyasztásra, a háztartási gépek megvásárlására, működtetésére, de nem választhatjuk meg a meglévő fűtésrendszert.

Fűtés

A távfűtés esetében a fűtés egységes rendszert képez, amiből nem lehet egy-egy lakást „kivenni”, ezért az egész épületet érintő költségcsökkentő elképzeléseket a lakóközösségnek kell összehangolnia. A fűtési berendezés tulajdoni és elszámolási viszonyai meghatározzák, hogy ki milyen mértékben érdekelt a takarékoságban.

Ahhoz, hogy a távfűtésű lakásban takarékoskodni tudjunk, meg kell teremteni a korrekt elszámolás lehetőségét: az átalánydíjról át kell térni a mérés alapján történő elszámolásra. Bármelyik lakóközösség kérheti, hogy a fogyasztását mérés alapján számolják el, ha vállalja az ehhez szükséges műszaki beavatkozás költségeit. Csaknem minden hőközpontba be van építve a hőmennyiségmérő, így az áttérés önmagában nem jár különösebb költséggel. Ha már a ténylegesen elfogyasztott energiát fizetjük, csak annyit és akkor fűtsünk, amennyire és amikor az valóban szükséges. Például a lakók dönthetnek úgy, hogy délelőtt, vagy éjszaka alacsonyabb legyen a hőmérséklet, azonban ehhez az összes lakó egységes döntése szükséges.

Gyakori hiba, hogy néhány nehezebben felfűthető lakás (pl. északi oldali, vagy saroklakás) miatt az egész házat túlfűtik. A fűtési rendszer beállításával, radiátorcserével, vagy termosztatikus szelepek beépítésével a túlfűtött lakások hőmérséklete csökkenthető, a hidegebb lakások hőmérséklete növelhető, így az épület minden lakása egyenletesen meleg lesz. Az egyszerűbb beavatkozások néhány tízezer forintos költsége általában egy éven belül megtérül.

Egyetlen fokon is sok múlhat!

Az összes energia költség 80%-át a fűtési költségek teszik ki, azonban ha a fűtési hőmérsékletet 1°C-kal csökkentjük, 6% fűtési költséget takaríthatunk meg.

Ha például 23°C helyett megelégszünk 21°C hőmérséklettel, akkor kb. 12% energiafogyasztás-csökkenést érünk el. Ez a hőközponti szabályozó állításával, illetve programozásával valósítható meg, amit a legtöbb esetben a lakóközösségnek a szolgáltatótól kell kérnie.

Szigetelés

A „huzatos” lakások nemkívánatos szellőzése akár 30%-kal is megnövelheti a lakás fűtési költségeit. A hőveszteség nagyon jelentős az ablakon át, de nemcsak az üvegen keresztül, hanem a nyíló felületek és a nyílászáró tokja mentén is.

Az ablakokon, erkélyajtókon elszökő hő pótlólagos üvegréteggel is visszatartatható. Ennek leg-

egyszerűbb, legkevesebb szereléssel igénylő megoldása az ablakkeretre kívülről rácsavarozható pótablak, amely kereskedelmi forgalomban is kapható. Akik erkélyüket beüvegezik, és lakóterületként hasznosítják, ne feledjék: az erkély padlóját és oldalfalait nem erre szánták, ezért az nincs szigetelve! Fűtési időben ezeken a felületeken keresztül nagyon sok hő távozhat a környezetbe.

Az épület hőigényét jelentősen lehet csökkenteni a falak utólagos hőszigetelésével és a nyílászárók cseréjével. Ezek a beavatkozások meglehetősen költségesek, de akár a felére is mérsékelhetik a fűtési kiadásokat, és növelik a lakások értékét. Az ilyen beavatkozáshoz számos pályázati támogatás igényelhető.

A nyílászárók (ajtók, ablakok) résszigetelése viszonylag olcsó, és a speciális megoldások kivételével saját kezűleg is elvégezhető. Érdemes nagy rugalmasságú, lehetőleg hosszú élettartamú anyagokat használni.

Előnyei:

- A belső tér hőmérséklete 3-4 °C-kal emelkedik azonos fűtési mód mellett.
- Szabályozott és mérhető fűtési rendszerrel évi 15-20% körüli fűtési energia megtakarítás eredményez.
- Jelentős por és zajterhelés csökkenés (8-10 dB) mellett javult a bent tartózkodók komfortérzete.
- Könnyen tisztítható, mosható.

Az egyéni érdekeltség az egyes lakások hőfogyasztásának mérésével teremthető meg. A lakásonkénti mérés kialakítása azonban igen költséges, mert ehhez a teljes fűtési rendszert ún. vízszintes elosztására kellene átalakítani. Ehelyett olcsóbb eszközök, ún. költségmegosztók alkalmazhatók.

Fontos tudni, hogy ezek nem mérőórák! Csak annak kiszámítását teszik elfogadható pontossággal lehetővé, hogy az adott radiátor az egész épület fogyasztásának hányad részéért felelős, a radiátorral fűtött lakást az épület fűtési számlájának hányad része terheli.

Ha már vannak költségmegosztók, célszerű beépíteni úgynevezett termosztatikus radiátorszelepeket is. Ezek alkalmasak a beállított szobahőmérséklet automatikus szabályozására, a túlfűtések elkerülésére.

Éjszakára, vagy ha hosszabb időre elmegyünk otthonról, a beállított hőmérsékletet vegyük alacsonyabbra! Ahol keveset tartózkodunk (például előszobában) alacsonyabb hőmérséklet is elég, az eltérő hőmérsékletű helyiségek közötti ajtókat pedig tartsuk csukva.

A lakóközösség azt is mérlegelheti, hogy nem zárható-e el egyes közös helyiségekben a fűtés.

Vízfelhasználás

Központi melegvízellátás

Lakótelepeinken leggyakoribb a központi melegvízellátás, melynek elszámolására kétféle lehetőség van. Az **átalánydíjas elszámolás**-nál a fogyasztó havi fix összeget (rendelkezésre állási díjat és hődíjat) fizet, függetlenül a tényleges fogyasztástól. A díj nagyságát általában a lakás alapterülete alapján állapítják meg.

Nem szükséges magyarázni, hogy mennyire igazságtalan ez a rendszer. Ezen a problémán a **mérés szerinti elszámolás** bevezetésével – azaz mérőóra felszerelésével – lehet segíteni. Szereltesünk be melegvízmérő órát és térjünk át a mérés szerinti elszámolásra!

**AZ IPAR FEJLŐDÉSÉVEL EGYÜTT AZ
UTÓBBI 30-40 ÉVBEN A VÍZFELHASZNÁLÁS AZ
ÖTSZÖRÖSÉRE NÖVEKEDETT!**

A tiszta víz előállítása és hálózatba juttatása, valamint a szennyvíz elvezetése és kezelése is energiaigényes szolgáltatás, ezért ha a vízzel takarékoskodunk, az energiával is takarékoskodunk.

Hogyan csökkenthetjük vízfelhasználásunkat?

A kádfürdőzéshez átlagosan 140 liter vizet használunk fel, míg a takarékosabb hagyományos kézi zuhanyozáshoz már 70 liter víz is elég. Hétköznapi inkább zuhanyozunk, és a fürdést tartogassuk akkorra, amikor testünknek, lelkünknek kikapcsolódásra van szüksége. Sok vizet takaríthatunk meg, ha a szappanozás alatt elzárjuk a csapot. Ez a vízfelhasználás tovább csökkenthető víztakarékos zuhanyozószettek használatával. A megtakarítás elérheti melegvíz számlájának 10-20%-át is.

A WC igen sok vizet használ el. A szokásos öblítőtartályok egy öblítésnél 8-12 liter vizet zúdítanak le, ez egy kétgyermekes családnál akár 100-300 liter vizet is jelenthet naponta! Gondoljunk arra, hogy nem is kell mindig nagy öblítés, többnyire elég lenne kevesebb víz is, és még a nagyhoz sem kell annyi, amennyit a legtöbb tartály lezúdít a csatornába. Vásároljunk víztakarékos WC tartályt!

Világítás

Mivel az otthon eltöltött idő jelentős hányadában kénytelenek vagyunk mesterséges világítást igénybe venni, nem közömbös (sem mint hangulatot keltő elem, sem a költségek szempontjából) hogy mivel és hogyan világítunk. Egy lakás villamosenergia-költségének 15-30%-át a világítás teszi ki. Ez, a növekvő energiaköltségeket tekintve, figyelemre méltó. Mindenképpen célszerű tehát a világítás kialakításánál ésszerű, gazdaságos megoldásra törekedni.

Olvasáshoz, íráshoz, kézimunkákhoz erősebb megvilágítás kell, mint pl. akkor, ha a szobában csak beszélgetünk. A világítást attól függően, hogy csak tevékenységünk közvetlen környezetét (pl. olvasott könyvet) világítja-e meg vagy pl. a szobát, két fő csoportra osztjuk: helyi és általános világításra. A munkához szükséges megvilágítási igényt általában helyi világítással elégítik ki, mert ez lehetővé teszi, hogy a helyiség egyéb helyén (ahol csak közlekedés, beszélgetés vagy más, kisebb megvilágítást igénylő tevékenység folyik) kisebb megvilágítást adjunk, s így kisebb teljesítményű lámpákkal, végeredményben takarékosabban, kisebb villanyszámlával is megadjuk minden helyen azt a megvilágítást, amire ott szükség van.

Víztakarékosság

A fürdővizet, mosó-öblítővizet gyűjtjük tartályba, kádba: megfelelően nagy mennyiség jön össze, ami szinte teljesen elegendő lehet a WC-öblítéséhez.

Ne tűrjünk meg csöpögő csapot sem a fürdőszobában, sem más helyiségekben. Például percenként 10-20 cseppet áteresztő vízcsap egy hét alatt egy kádnyi vizet elpocsékol.

A csapokra szereljük áramláskorlátozót! Ez a néhány száz forintos szerkezet gondoskodik arról, hogy kisebb vízmennyiség felhasználásával ugyanolyan kényelmesen tudjunk kezét mosni vagy mosogatni.

Kisebbséggel beépíthető (illetve már úgy kapható) egy elzáró szelep, mellyel vizet spórolhatunk, ha pl. szappanozzuk magunkat.

Ajánljuk az egykaros keverőcsapokat, amelyekből azonnal a kívánt hőmérsékletű víz folyik.

Szereljük fel légkeveréses csapfejeket.

A jó lakásvilágítás követelményei

- megfelelő megvilágítás elérése,
- káprázatmentesség,
- helyes fényirányítás és jó árnyékhatas,
- térbeli és időbeli egyenletesség,
- megfelelő színhatás,
- esztétikai követelmények,
- gazdaságosság.

A TV nézésről

Sok helyen a televíziót teljesen sötétített szobában nézik. A képernyő és a környezet közötti nagy megvilágítás-különbség nagyon fárasztóan hat a szemre. Ha hirtelen kell más helyiségre átmenünk, a szemet az alkalmazkodás erősen igénybe veszi. A helyes megoldás az, hogy egy kis teljesítményű – 15 W-os vagy 25 W-os – fényforrást helyezünk el úgy, hogy se a néző szemébe, se a képernyőre ne világítson, de a teljes sötétséget megszüntesse.

A jó világításnak sok követelményt kell kielégítenie. Az ember akkor érzi jól magát mesterséges világítás mellett is, ha az hasonló a természeteshez. A fényforrások és helyük megválasztásánál arra kell tehát törekedni, hogy ezek a szempontok is kellően érvényesüljenek.

Sokat vitatták, hogy helyes-e a lakásokban vagy azok egy részében fénycsőves világítást alkalmazni. A fénycsövek mára azonban egyértelműen polgárjogot nyertek, s használhatók a lakás különböző helyiségeiben megvilágításra.

Természetesen nagyon fontos a fénycsövek színárnyalatának a megválasztása is. Lakásokban csak a meleg színárnyalatú fénycsövek felelnek meg. Energiatakarékossági szempontból a fénycsőnek az előnye az izzóhoz képest, hogy fényhasznosítása kb. ötször nagyobb. (A fénycső fényhasznosítása 8-15 lm/W.) Ez azt jelenti, hogy egy 20 W-os fénycső fényárama egy 75-100 W-os izzó fényáramával egyenlő, használata pedig ennek megfelelően arányosan olcsóbb.

A világítás hatásossága szempontjából elsőrendű feladat a világítótestek tisztántartása. A tisztítást rendszeresen kell végezni, mind a lámpatesten, mind a fényforráson. A portalanítás látszik a legegyszerűbbnek, de arra is gondolni kell, hogy a homályos felületekre rakódó, esetleg zsíros, nedves szennyeződést (pl. konyhában) így nem távolíthatjuk el. Ezekről csak megfelelő tisztítószerez lemosással lehet megszabadulni. A tisztítás előtt kikapcsolt állapotban kell leszerelni a tisztítandó búrákat, üveglapokat. A visszahelyezés száraz állapotban célszerű, mivel nedvesen a por újból gyorsan rárakódik. Az izzólámpák csak hideg állapotban, kicsavarva tisztíthatók. Ugyanez vonatkozik a fénycsővekre is. Az egész világítóberendezés hatásfoka a világítótestek állapotán, tisztaságán kívül a falak és a mennyezetek tisztaságától is nagymértékben függ.

A takarékoság ott kezdődik, hogy feleslegesen nem világítunk. A lakásból való eltávozáskor lekapcsolunk minden fényforrást, és nem világítunk olyan helyiségekben sem, ahol huzamosabb ideig senki nem tartózkodik. A kikapcsolást azonban ne vigyük túlzásba: 5-10 percnél rövidebb időre szóló kikapcsolás a fénycső korábbi tönkremenetele miatt többre kerülhet, mint az így meg takarítható energiaköltség.

Háztartási gépek használata

Környezetünk és jólétünk érdekében energiafogyasztásunk mérésével tehetjük a legtöbbet. Ez nem egyszerű dolog, hiszen mindennapi életünk során az áram az, ami a legtöbb tevékenységünket összeköti. Áram szükséges a világítás, a mosógép, a hűtőszekrény, a tévé, a rádió, a számítógép és sok más kényelmünket szolgáló háztartási berendezés működtetéséhez. Ha azonban jobban odafigyelünk, már háztartási gépeink megvásárlása közben is megtehetjük az első lépéseket az energiahatékonyság, a Környezettudatosság érdekében. Vásárlás esetén ebben az energiahatékonysági címke van segítségünkre. Magyarországon a gyártóknak ezt a címkét kell elhelyezniük az általuk gyártott háztartási gépeken, és ilyen címke található a fényforrásokon is.

Az energiahatékonysági címke olyan tájékoztató lap, mely szemléletes, könnyen értelmezhető formában tartalmazza a háztartási gép nevét, típusát, az energia-, valamint más lényeges segédanyag-felhasználás hatékonyságára vonatkozó adatokat, egyes esetekben a vízfelhasználást, a zajterhelést és a környezetbarát mivoltot. Mivel egy háztartás energiaköltségének 30%-át a háztartási gépek által felhasznált energia díja teszi ki érdemes az alább felsoroltakat szem előtt tartani:

- a készülék energiahatékonysági osztálya
- az európai uniós, vagy hazai környezetbarát termékjel, amelyet a termék esetleg elnyert.

Tehát a termékeket energiafelhasználásuk szempontjából energiahatékonysági kategóriákba sorolják, ezek az energiahatékonysági osztályok. Összesen hét ilyen osztály létezik, „A”-tól „G” betűig.

Az „A” energiahatékonysági kategóriába azok a gépek tartoznak, amelyek saját termék kategóriájukon belül a legjobb energiahatékonysági jellemzőkkel rendelkeznek, a következő kategóriákba tartozó berendezések mind rosszabb energiahatékonysági mutatóval bírnak, tehát több pénzt vesznek ki a pénztárcánkból, és nagyobb mértékben veszik igénybe környezeti erőforrásainkat. A „G” osztályba tartozó termékek akár 150-400 százalékkal is többet fogyaszthatnak, mint az „A” kategóriások. 2003 óta az Európai Unióban az „A” kategóriás termékek számának gyors ütemű megnövekedése következtében megjelentek az „A” osztályon belül a „A+” és az „A++” alkatóriák, melyek az energiafelhasználás szempontjából még hatékonyabb termékeket jelölnek.

Fogyasztóvédelem

Mindig ellenőrizzük az energiafelhasználásra vonatkozó címkét – ennek minden esetben meg kell egyeznie az energiahatékonysági címkézést szabályozó rendeletekben foglaltaknak. Törvény írja elő, hogy a címkét és az adatlapot a forgalmazónak ingyenesen a vevő rendelkezésére kell bocsátania, így, ha szabályszegéssel találkozunk, mindenképpen kérjük el az üzletben a vásárlók könyvét, írjuk le panaszunkat, ezt az üzlet üzemeltetője köteles továbbküldeni a területileg illetékes Fogyasztóvédelmi Felügyelőséghez, aki kivizsgálja az esetet; vagy közvetlenül jelezzünk az ellenőrző szervnek.

Energiahatékonysági címke köteles termékek:

- légkondicionáló gépek,
- villamos sütők,
- mosógépek,
- szárítógépek,
- kombinált mosó- és szárítógépek,
- fényforrások,
- hűtőszekrények,
- fagyasztók,
- mosogatógépek.

**Bács-Kiskun Megyei
Közigazgatási Hivatal
Fogyasztóvédelmi Felügyelőség**
6000 Kecskemét, Deák F. tér 3.
6001 Kecskemét, Pf: 452
Tel.: 76/513-765
www.fvf.hu

Mosógép üzemeltetési, karbantartási tanácsok

- Ha van a gépen energiatakarékos program, akkor használjuk gyakran! Ekkor a mosás 60°C-os helyett 40°C-os mosóvízben történik, meghosszabbított mosási idővel, viszont intenzívebb mosással. Ez azért energiatakarékos, mert az energiafogyasztás kb. 90%-áért felelős vízmelegítést csökkentjük a 10%- áért felelős forgatási energia növelésével.

- A maximális mosható ruhamennyiségnél többet soha ne rakjunk a gépbe, mert az rontja a mosóhatást! Kevesebbet se, mert azzal energiát és vizet pazarlunk!

- Használjuk a hőfokszabályozót! Például kevésbé szkosz ruhákat elég 40°C-os vízben mosni, 90°C-os vízben pedig csak nagyon ritkán, a rendkívül szennyezett ruhákat mossuk!

- A mosógép karbantartása: A szűrőből minden huszadik mosás után távolítsa el a szennyeződést, bolyhos textíliák mosása után pedig minden alkalommal. A mosógépben a használat során vízkő válik ki, és szürkésfehér mészszippan lepi be a fémfelületeket, ennek kezelésére évente legalább egyszer indítsunk hatvan fokos, kímélő programot, s öntsön a gépbe két liter húsz százalékos ecetet. Az első öblítő program indulása előtt állítsuk le a gépet, és hagyjuk állni benne az ecetes levet egy napig. Néha forgaszuk meg a dobót, és másnap melegítsük fel még egyszer.

Környezetbarát termékjel

Az energiahatékonysági kategórián túl bizonyos termékek megkaphatják az Európai Unió környezetbarát termék jelzését, és a magyar környezetbarát termék jelzést is.

Ezeket a címkéket azok a termékek kaphatják meg, melyek környezeti hatásai és a termékek keletkezésétől azoknak „sírjáig” terjedő útjának ismerete alapján környezetbarátnak, energiahatékonynak, „ökologikusnak” minősülnek.

Összegezve: több ezer, vagy akár tízezer forintot spórolhatunk meg évente hatékonyabb energiafelhasználási címkével ellátott termékek megvásárlásával, mert amit egy gyengébb kategóriájú termék megvásárlásakor megspórolunk a vételáron, azt kamatostul megfizetjük a villanyszámlán, a vízfogyasztáson.

Mosógép

A mosógépek közül azok kapnak „A” energiahatékonysági jelzést, amelyek normál, 60°C-os pamut programon egy ruha kimosásához egy óra alatt legfeljebb 0,19 kilowatt áramot használnak.

Ha Környezettudatosan szeretnénk mosógépet választani, akkor elsődleges szempont, hogy mennyi energia, illetve víz fogy a mosás során. A mosógépek energiafogyasztása 0,4 és 1,9 kWh között, vízfogyasztása pedig 40 és 85 liter (egy régi típusú gép 140 liter vizet is elhasznál) között változik. A különbség óriási!

Egy Környezettudatos ember célja minél kisebb fogyasztású mosógép kiválasztása. Hosszú távon még a befektetett pénz is megtérül, hiszen kevesebbet fizetünk majd a vízdíjra, illetve a Villamos Műveknek.

Természetesen itt nem az olyan árkategóriájú gépekről van szó, melyeknél a befektetett pénz ezer év múlva sem térül meg, csupán olyanokról, amelyek a legjobban illeszkednek szokásainkhoz, elvárásainkhoz.

2000. július 1-jétől a mosógépgyártók egy energiacímkét kötelesek felragasztani a forgalomba hozott mosógépekre. Az ENERGIACÍMKE tartalmazza az energia- és vízfogyasztási adatokat, a mosóhatás és centrifugahatékonyság osztályozását, a centrifugálás maximális fordulatszámát és a betölthető száraz ruhák mennyiségét.

Sütők

A sütőket, átlagos terhelésüket figyelembe véve, óránkénti áramfogyasztásuk alapján sorolják energiahatékonysági osztályokba. Kis-térfogatú (12-35 liter) sütők esetén „A” jelzést az óránként 0,6 kilowattot fogyasztó készülékek kapnak, „G” osztályba az óránkénti 1,6 kilowattos fogyasztás kerül. Közepes térfogatú (35-65 liter) esetén az „A” kategóriás termék 0,8 kilowattot fogyaszt óránként, a „G” jelű 1,8 kilowattot. A nagy térfogatú (65 liter feletti) sütők esetében az „A” kategória maximum 1 kilowattot fogyaszthat óránként, a „G” osztályba tartozó 2 kilowattot. Energhatékonyaság szempontjából is különbség van a tűzhelyek típusa között.

A gáztűzhelyek viszonylag jó hatásfokkal hasznosítják az energiát, előnyük hogy azonnal fölmelegednek, és lekapcsoláskor azonnal megszűnik a hőhatás. A tüzelőanyag szempontjából PB-gázfűtésű és földgázfűtésű gáztűzhelyeket különböztetünk meg. Felületük zománczott vagy üveg borítású, könnyen tisztítható. Sütőrésükben a hőmérséklet jól szabályozható, üveges ajtó és belső világítás esetén a sütés hőveszteség nélkül is jól ellenőrizhető.

A villanytűzhelyek nagy előnye, hogy nyílt láng hiányában kisebb a tűzveszély. Kezelésük egyszerűbb, hőfokszabályozójuk igen kifinomult. A főzőlapok azonban jelentős mértékű energiát használnak fel.

A mikrohullámú sütők nagy segítséget jelenthetnek a háztartásban, időt és mosogatnivalót takarítanak meg. Üzemeltetésük megfelelő használat mellett olcsóbb, mint a hagyományos tűzhelyeké, egészségügyi szempontból azonban vitatott a használatuk.

Az sem mindegy hogy milyen műveletre melyik készüléket vesszük igénybe. Víz forralása esetén például a gáztűzhely fogyaszt a legkevesebbet és környezetvédelmi szempontból is ez a legkedvezőbb.

A berendezések vásárlásánál azonban nem csak az energiahatékonyságot kell figyelembe vennünk, hanem azt is, hogy milyen módon és mekkora igénybevételnek fogjuk alávetni a gépet. Ha nem vezetünk nagy háztartást, nem sütünk – főzünk otthon minden nap, gazdaságosabb és környezetbarátabb megoldás például egy kis térfogatú sütő megvásárlása, mint egy „A” kategóriájú nagy térfogatú sütőé, a kettő fogyasztása közötti különbség akár 60 százalék is lehet a kis térfogatú sütő javára.

Mi mit jelent a hűtő és a fagyasztó leírásában?

***1 csillagos tárolótér**
a tárolási hőmérséklet nem magasabb -6°C-nál.

****2 csillagos tárolótér**
a tárolási hőmérséklet nem magasabb -12°C-nál.

*****3 csillagos tárolótér**
a tárolási hőmérséklet nem magasabb -18°C-nál.

Élelmiszer fagyasztótér
a lefagyasztható élelmiszer mennyisége.

Multifunkciós tárolótér
többféle tárolóként használható, pl. lehet normáltér és mélyhűtő is a beállítástól függően.

Dinamikus hűtés
ventillátor keringeti a levegőt, egyenletes hőmérsékletet biztosítva (50%-al rövidebb idő alatt hűlnek le az élelmiszerek).

Klímaosztályok
az a környezeti hőmérséklet átlomány, ahol a készülék biztonságosan üzemeltethető.

Notfrost, NoFrost, Frostmatic
a fagyasztótér automatikus leolvasztása (24 órás energiafogyasztása magasabb mint a kézi leolvasztásúé).

Fagyasztási teljesítmény
24 óra alatt maximálisan lefagyasztható friss élelmiszer mennyisége.

FCKW free
100%-ig környezetbarát a készülék hűszigetelésének anyaga és a hűtőközeg nem tartalmaz freont, így nem károsítja az ózonréteget.

Hűtőszekrény üzemeltetési tanácsok

A hűtőkészülékek folyamatosan üzemelnek, így sok energiát használnak.

Kellő odafigyeléssel jelentős mennyiségű energiát, így pénzt takaríthatunk meg:

- A készülék háta mögött hagyjunk elegendő helyet a kondenzátor és a kompresszor szellőzése érdekében.

- Hőforrás közelsége vagy erős nap sugárzás növeli az energiafogyasztást.

- A nem automatikus leolvasztású gépeket rendszeresen olvaszszuk le, mivel a jég szigetel és így növeli az energiafogyasztást.

- Ha az élelmiszert a készülék normálterében és nem forró vízzel vagy mikrohullámú sütőben olvasztjuk fel, energiát takaríthatunk meg.

- A fagyaszttóban szükséges hőmérséklet -18°C fok, az ennél alacsonyabb hőmérséklet csak energiapazarlás.

- A fagyaszttóban tartott jégakku kedvező hatással van az energiafogyasztásra, és nagy segítséget nyújt áramkimaradás esetén is.

- Gazdaságosabb egy nagyobb, kombinált készülék vásárlása, mint két kisebb üzemeltetése.

- A mélyhűtő ajtajának nyitogatása során meleg levegő tördül a hideg helyére, amit a készüléknek plusz energia felhasználásával le kell hűtenie.

Hűtőszekrény

A háztartási energia legnagyobb fogyasztója a hűtőszekrény. Nem szabad szellőztetni, szekrénybe zární, vagy forró berendezések mellé rakni, mivel a meleg miatt a kompresszor erősebben dolgozik, több energiát fogyaszt. A fagyasztót mindig tartsuk háromnegyed részig megtöltve, mivel az üres fagyasztónak nem könnyű megtartani a hideget. Új hűtőszekrény vásárlásánál olyan típust válasszunk, amelynek a mélyhűtője alul helyezkedik el – kevesebb energiát használ, mint az egymás melletti modellek, és könnyű elérni a leggyakrabban használt élelmiszereket.

TAKARÍTÁS

A takarítást végezhetjük gépek segítségével vagy kézzel. Mindkét típus lehet mechanikus és vegyi jellegű, vagy a kettő kombinációja. Napjainkban megfigyelhetők, hogy egyre nagyobb teret hódít a vegyszeres és a vegyszeres gépi tisztítás. Ez a folyamat azzal magyarázható, hogy egyre jobban ellustulunk, és jobb szeretjük a „piszkos” munkát a vegyszerekre és a gépekre hagyni. Ez oda vezet, a kellenél sokkal több villamos energiát és kemikáliát használunk.

A gépi tisztítás előnye, hogy vannak gépek, amelyek vegyszer nélkül, mechanikusan tisztítanak, pl. a forgókefés szőnyegtisztító vagy a forró gőzös tisztítás (gőzborotva), amely vegyszer nélkül oldja le a zsírt. Ide tartozik még a minden háztartásban megtalálható porszívó, vagy az egyre nagyobb tért hódító takarítógépek is. Abban az esetben érdemes gépi tisztítást használnunk, ha ezzel vegyszert tudunk kiváltani.

Bizonyos munkáknál, ahol elkerülhetetlen a vegyszerek alkalmazása, célszerűbb lehet gépekkel dolgozni, mivel így elkerülhetjük a vegyi anyagokkal való közvetlen érintkezést. Ilyen például a szőnyeg-, vagy kárpittisztítógép, amely kifújja a vegyszert, megköti a szennyeződést, majd visszaszívja azt a berendezésbe. Nagyobb felületek takarításánál is célszerű a gépek alkalmazása. Egy kis lakásban azonban géppel nehezebb hozzáférni a dolgokhoz.

A kézi tisztítás legnagyobb előnye, hogy mind a mai napig kézzel, illetve kézi eszközökkel lehet a legalaposabb és leghatékonyabb takarítást elvégezni. Mindemellett nem fogyaszt elektromos áramot, és rendszerint kevesebb vegyszert is igényel.

VegySzerek a lakásban

Az eddigiekben az energiatakarékosság gépek által lehetséges megvalósulásáról volt szó, és egy-egy megjegyzés erejéig szóba került a milyen géppel mellett a milyen szerrel, hogyan kérdés is. Jelen fejezetünkben elsősorban a háziasszonyok, háztartást vezető férfiak számára kívánunk segítséget nyújtani a Környezettudatos háztartást.

Munka mellett, városlakóként szinte lehetetlennek tűnik a Környezettudatos életmódra való áttérés, miközben értjük, szükség lenne rá. A főzés még csak hagyján, hiszen sok biobolt van, működnek biopiacok is, de a takarítás, mosás, mosogatás... reménytelennek látszik. Tele van a szekrény mindenféle tisztítószerrel: külön a parkettára, a kőre, a csempére. Mással tisztogatjuk a konyhai csaptelepet, mint a fürdőszobait. Azonban egy kis odafigyelés után kiderül, hogy itt valami nem stimmel. A csaptelepek ugyanolyan anyagból vannak, ugyanolyan víz jön belőlük, miért akkor a különbség? Hát persze, csak azért, hogy ne egy flakont vegyünk meg, hanem kettőt. Gyanúnk csak erősödhet, ha elolvassuk, mit is tartalmaznak ezek a szerek: szinte ugyanazt. A legtöbb mosó- és tisztítószer dobozán, hol több, hol kevesebb információt találunk, de ezek a legtöbb esetben nem nyugtatják meg a tudatos vásárlót.

A vízköoldásra használt szeren fekete „x”-et láthatunk narancs-sárga mezőben – azt jelenti, irritatív hatású. Ezzel tisztogassuk a kávéfőzőt vagy akár a fürdőkádát? Egészségünk és a gazdaságosság érdekében megpróbálhatjuk inkább mással. A környezetbarátként hirdetett tisztítószer egészségre nem káros, legfontosabb összetevője az ecet. Hatása legalább annyira jó, mint korábbi társáé. De még jobban gazdálkodhatunk, ha megpróbáljuk simán az ecetet, vízzel hígítva. Vízköoldásra tökéletesen megfelel. Kipróbálhatjuk tintafoltra, ablaktisztításra, és még sok minden másra is. Beválik.

A szagtalanítás gondot okoz a hűtőben, de az edzőcipőkben is. A szódabikarbóna csodákra képes. A műanyag felületek (pl. hűtő) tisztítására kis langyos vízzel keverve használható, szagtalanításhoz a port egy kis tálkába öntve tegyük be a hűtőszekrény polcára. A cipőbe egyszerűen szórjuk be, használat előtt öntsük ki. A szagelszívó hatása megmarad, tehát újabb cipőkhöz is felhasználható. A többször használt maradék végül vécéztisztító lehet.

A nedves szódabikarbónával szépen kitisztítható a sütő, de a csempéről is eltünteti a foltokat. A végén mindent öblítsünk le

Elsődleges feladat a megelőzés

- A lakás tisztántartásának alapelve: a megelőzés jobb, mint a „gyógyítás”.
- A tisztaság előfeltétele a rend. Kevesebb holmit könnyebb rendben tartani, Ne öngyessünk felesleges kacatokat.

- Családtagjainkat és barátainkat kérjük meg arra, hogy vegyék le cipőjüket, ha belépnek a lakásba. Kisgyermkeinkről már az előszobában vegyük le a játsszórúhát. Ezzel elérhetjük, hogy a padló, a szőnyegek tovább maradnak tisztán.
- Ha gyakrabban csinálunk „kis” takarítást, megelőzhetjük a drasztikus vegyszerek használatát. Ha mindennap kitöröljük a mosdót, kádát, WC-t, akkor nincs szükség vízköoldószerek használatára.
- Lakásod kialakításában legyen fontos szempont, hogy könnyen, környezetbarát módon lehessen tisztán tartani.
- Kertes házban a kerti utak, járda, a kert kialakítása is nagyban befolyásolja, hogy mennyi koszt hordunk be magunkkal a lakásba. Az ügyesen kialakított növényzet

jelentős mennyiségű port tud megkötni a ház körül. Fontos, hogy a bejáratnál megfelelő lábtörölőt, sárkaparót helyezzünk el.

- Könnyen tisztán tarthatóak a természetes kőburkolatok, a hajópadló, parketta. A padlószőnyeg nem ajánlott, mivel nehezen tisztítható, megköti a port, jó búvóhelye a poratkáknak.

- A hagyományos szőnyegek könynyebben tisztán tarthatóak, részesítsük előnyben a természetes anyagúakat, elsősorban a gyapjút, mivel az nem köti meg a port, szemben a műszál szőnyegekkel.

- Praktikusak a rongyszőnyegek, amelyek már nagyon esztétikus kivitelben kaphatók és gépben is moshatók.

- Célszerű a függönyöket és más lakástextiliákat is természetes anyagokból választani, ezek tovább megőrzik minőségüket és lassabban koszolódnak el.

- Ha szűnyoghálóval szereled fel az ablakokat és ajtókat, megkímél a levegtől és a légyiszóktól.

- A konyhában a szag- és páraelzívó csökkenti a zsíros lerakódásokat.

sima vízzel. Ahol fontos a cseppmentesség, pl. tükör, ablak, ott ecetes vízzel töröljük át a felületet.

A legjobb légfrissítő, ahol csak lehetséges, a huzat, de legalábbis a tágra nyitott ablak. Télen, ha nem tudunk eleget szellőztetni, kipróbálhatjuk pl. gyufa gyújtását vagy illatos gyertya égetését, illóolaj párologtatását. A lakás vagy a WC levegőjének frissítésére a vízbe facsart citrom is kitűnően alkalmas. Palackos légfrissítő rendszeres használata biztosan nem ajánlott.

Az illóolajokról sok szépet lehet olvasni, de nem véletlenül árulják pici üvegekben, nagyon kevés kell belőle. Töményen ne is érintkezzen a bőrrel! Vízben nem oldódik, ezért közvetlenül ne öntsük fürdővízbe! Illatosításra viszont jól használható.

Mindenféle tisztítás esetén igaz, hogy a friss szennyeződés könynyebben eltávolítható, mint a régi. Ettől persze még előfordul, hogy a tűzhelyről leolvasható a „heti menü”. Először langyos sima vízzel áztassuk le ami lejön, azután ecetes vízzel újra áztassuk le. Végül a maradékot nedves szódabikarbónával dörzsöljük át, tiszta vízzel töröljük át. Ez tűnhet hosszú időnek, de olyan hosszú, hogy ne érné meg az agresszív vegyszerek megspórolását.

Ma már alig van család, ahol ne lenne valaki allergiás, sokan asztmások is. Az orvos elmondja, hogy mi mindent kerüljünk, mire vigyázzunk, mert az illető immunrendszere már nem működik megfelelően. A fent említett flakonok, amelyeken a narancssárga mezőben fekete „x” található, bevallottan is olyan anyagokat tartalmaznak, amelyek allergiás reakciókat válthatnak ki az arra érzékenyekből. Érdemes akkor beengednünk ilyesmit a házba? A mosás sem több időt, inkább egy kis átgondolást igényel. A nagyon szennyezett ruhát este áztassuk be (általában a fürdővíz elég tiszta marad fürdés után ahhoz, hogy áztatásra alkalmas legyen). Mossunk automata mosógéppel, de reszelt mosószappant vagy mosószódát tegyük bele. Ez utóbbi (nátrium-karbonát), amelyhez főképp bioboltokban lehet hozzájutni, a legerősebb szer a háztartásunkban. Kevésbé kemény vízzel az automata mosógépek mosószappannal is megfelelően működnek, de ahol nagyon kemény a víz, ott mindig tegyünk egy kis mosószódát is hozzá!

A mosószóda a boltban kapható mosóporok tisztításért felelős alkotórésze, erősen lúgos kémhatású anyag. Száraz helyen, az élelmiszerektől elkülönítve kell tartani. A belőle készített oldattal

olyan szennyeződések is el lehet távolítani, amelyeknél a fenti szelídebb módszerek nem működnek. Utána mindig alaposan öblítsünk tiszta, esetleg enyhén ecetes vagy citromos vízzel!

Öblítőszert egyáltalán ne használjunk. Egyáltalán nem szükséges. A világos holmikat tűző napon szárítsuk, a sötéteket szellős, de ne napos helyen.

Általában kerüljük a vegyszereket takarítás során, amikor csak lehet, tiszta vizet használjunk.

A menthetetlenül koszosnak tűnő holmikat ki is főzhetjük. A konyharuhákat, esetleg a pelenkákat egy nagyobb fazékban főzzük ki a tűzhelyen. Az előzőleg már beáztatott ruhát szappanos vízben forraljuk, fakanállal kevergette, míg tiszta nem lesz. Majd hideg vízben öblítsük ki, csavarjuk ki alaposan, és lehetőség szerint szárítsuk a szabadban.

Az sem mindegy, miben tároljuk az edényeket, az élelmiszert. A vesszőkosarak például nagyon jó szolgálatot tehetnek. Egy jól megkötött kosár ötven évig is használható, ha elpiszkolódik, forró vízzel tisztítható. Tarthatunk benne élelmiszert, használati tárgyakat, növényeket, és bevásárlás során is jó szolgálatot tehetnek.

Milyen otthonban szeretnénk élni? A mi válaszuk erre a kérdésre az, hogy olyan környezetet szeretnénk magunk körül, ahol közelebb érezhetjük magunkat a természethez, olyan környezetben, ami nem betegít meg bennünket. Gondolja végig! Hazaérhet nap mint nap egy vegyszerszagtól átitatott lakásba, vagy egy olyan otthonba, ahol nem tisztítószerek, hanem magának a tisztaságnak, gyógynövényeknek az illata fogadja.

Összefoglaló gondolatok a takarításról:

- *Alakítsuk könnyen tisztíthatóvá környezetünket, tartsunk rendet házukban táján!*
- *Ne gyűjtsünk és ne tároljunk felesleges kacatokat!*
- *Inkább gyakrabban takarítsunk kevesebbet!*
- *Vegyszereket, gépeket csak akkor használjunk, amikor valóban szükséges!*
- *Használjunk természetes szereket, textiliákat!*

Praktikák

Vegyszermentes ablaktisztítás

Legkönnyebben forró, ecetes vízzel tisztíthatunk. Ha kevés denaturált szeszt teszünk az ablakmosó vízbe, portaszító réteget képez. Konyhában az ablakra rakódott zsíros szennyeződést langyos, mosogatószeres vízzel távolítsuk el.

Vízkeő

Csempéről, csaptelepről a vízkőlerakódásokat ecetes vízzel távolíthatjuk el.

Bútorápolásnál

Természetes alapanyagú textiliát alkalmazzunk, pl. pamutot, gyapjút, vagy az elektrosztatikusság elvén működő műanyag portalanító eszközt (műanyag tollseprűt). A bútorápolószerek közül részesítsük előnyben a természetes viasz alapanyagú szereket. Kiváló „bútorápolószert” a meleg tejbe mártott vászondarabka. A bútoron keletkezett karcolásokat világos színű fán félbevágott mogoróbbéll, sötét faanyagban dióbbéll dörzsöljük be. A vízfoltokat étolaj és 70%-os alkohol 1:1 arányú keverékével kezeljük. A bársonyhuzaatot nedves szarvasbőrrrel, szálirányban haladva tisztítsuk. A bőrkárpitot cipőkrémrel, tojásfehérjével vagy nyers tejjel kenjük be.

Portörlet

Puha ronggyal vagy moppal, partvissal, söprűvel. Ezekből is használjuk a természetes alapanyagúakat, pl. lószőrpártvist.

Felmosás

Portalanítani elég tiszta vízzel, vegyszert használni csak zsíros

szennyeződésnél, pl. konyhában szükséges. Általános le- és felmosószer: egy liter forró vízhez három evőkanál mosószóda. Padló vízkötenítés ritkán a fürdőszobában lehet szükséges, ecetes vízzel. Bánjunk takarékosan a vízzel, hasznosítsuk újra.

Lemosás

Általános lemosószer, de erősen szennyezett felületek tisztítására: is alkalmas, ha egy liter forró vízben feloldunk egy evőkanál mosószódát.

Súrolás súrolókefével

Manapság már csak az erős szennyeződések eltávolítására, pl. járólapfugáknál, kerti járdán alkalmazzuk.

Levegőtisztítás

Alapvető megoldás a rendszeres szellőztetés. Kellemes illatot érhetünk el ha illóolajat párologtatunk vagy ha potpourrit helyezünk el a lakás több pontján. Konyhában jó szolgálatot tehet a szagelszívó. A kellemetlen szagú gázokat egy gyufa elégetésével is megszüntethetjük.

Szennyes tárgyak áztatása

Az „idő” helyettesítheti a vegyszert, a hőt és az erőteljes súrolást is! Lúgos vízben, például mosószódában való egy órász áztatás során a szennyeződés nagy része feloldul. Szennyes edények, tárgyak áztatásához 15 liter vízhez kb. 1-2 evőkanál mosószódát adjunk.

Általános mosogathoz

Leégett edények mosogatásához: 5 liter forró vízben egy evőkanál mosószódát oldjunk fel.

HULLADÉKKEZELÉS

Mindenekelőtt legfontosabb teendők a hulladékok keletkezésének megelőzése. Ebben kulcsfontosságú a Környezettudatos vásárlás, a lehető legkevesebb csomagolóanyagot vegyünk meg az élelmiszerekkel.

- Vásároljunk visszaváltható üveges palackozású italokat.
- Ha csak műanyag palackban forgalmaznak valamilyen italt, válasszuk a visszaváltható változatot.
- Ha elkerülhetetlen az eldobós műanyag flakon, akkor tömörítsen – „Tapossa laposra”! Ellenkező esetben levegővel telnek meg lerakóink.
- Kerüljük az alumínium dobozos italokat. Ha mégis ilyenekkel akad dolga, „Tapossa laposra”.
- Kerüljük a kombinált csomagolást. Vigyázat, a dobozos csomagolás nem csak papírból készül! Többféle réteg (papír, műanyag, fém) összeréselésével gyártják, amelyet azután már nem lehet gazdaságosan szétválasztani, így újrahasznosítani sem. Nyers tejből választjuk a „zacskós” csomagolásút, de még jobb, ha kimérve vesszük.
- Részesítsük előnyben az újrafelhasználható és természetes alapanyagú csomagolóanyagokat.
- A veszélyes hulladékot, zsírt, étolajat feltétlenül külön kell gyűjteni. Lefolyóba semmi esetre sem szabad önteni.
- Gyűjtsük külön a papírt, műanyagot, üveg- és fémhulladékot, vigyük szelektív hulladékgyűjtő konténerbe vagy váltsuk vissza.
- A szerves hulladékokat lehetőség szerint komposztáljuk.
- A száraz kenyeret külön gyűjtsük. Takarmányozásra, morzsának alkalmas lehet még.
- A konyhamalac használata mindenképp káros. Megdarálja a szerves hulladékot, és a csatornába juttatja. Ezáltal tele lesz szerves hulladékkal a szennyvíz. Ezzel szemben környezetbarát alternatíva a komposztálás.

Végezetül, de nem utolsósorban fontos hangsúlyozni, hogy használati cikkeink élettartama, minőségük szinten tartása, – amelyek elsődlegesen a Környezettudatosság szempontjából, – nagyrészt a gondozásuktól, ápolásuktól és az erre szolgáló anyagok tulajdonságától függenek. Ha kellő figyelmet fordítunk erre, konyhai „segítő-társaink” később válnak hulladékká.

EGÉSZSÉGES KÖRNYEZET

TUDATOS VÁSÁRLÁS

Naponta több száz reklámmal találkozunk az utcákon, a közlekedési eszközökön, az utcabútorokon, a szórakozóhelyeken, az újságokban, a rádióban, a tévében ... Akár tetszik, akár nem, szinte mindegyikünk ki van téve a reklámok hatásának. A cégek sok esetben kihasználják a nem tudatos vásárlók tájékozatlanságát, a reklámok befolyásoló hatását. A szupermarketekben egy helyen találunk meg minden típusú élelmiszert, felhasználási cikket ominózus figyelemfelkeltő hirdetések, feleslegesen túldíszített, nagy mennyiségű és a legkisebb mértékben sem környezet és pénztárcakímélő csomagolás közepette.

Ebben a reklám és hirdetés „rengetegben” nagyon nehéz megtalálni a vásárlás Környezettudatos, gazdaságos módját. Talán segíthet a következő pár gondolat.

A cégek gyakran hamis vagy az adott termékcsaládok esetében egyébként is meglévő tulajdonságok többlet adalékként való feltüntetésével ruhazzák fel termékeiket, hogy így vonzóbbá váljanak a vásárlók számára.

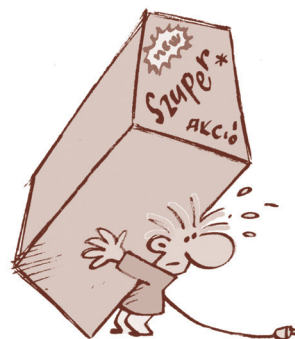
Az átlagos fogyasztó naponta több tucat tévé-, rádió- vagy sajtó-reklámban, termékelíráson találkozik olyan tudományosan hangzó kifejezésekkel, mint „többszörösen telített zsírsavak”, „Liposystem”, „Biffidus Essensis TM”, „ColorshineR anti-oxidáns”, „lotion care technológia”, „Dri-weave fedőréteg”, „bőrgyógyászatilag tesztelt bőrbarát PH érték”, „kemény víz”, vagy hogy a termék „Kettős Arcápoló Melanin-Block TM”-et tartalmaz. Ezek nem hordoznak valóságos plusz információt a termékekről, és kevés fogyasztó tudná megmagyarázni a jelentésüket, mégis alkalmasak lehetnek arra, hogy meggyőzzenek minket a tudományosság látszatával.

Amíg azonban a törvényi szabályozás és a reklámok tartalmát szabályozó Reklámetikai Kódex hiányosságai lehetővé teszik ezeket a visszaéléseket, maguknak a vásárlóknak kell TUDATOSABBAN odafigyelniük az általuk választott fogyasztási cikkek, szolgáltatások gazdaságosságára, környezeti kímélő voltára. Fontos tudnunk, hogy nem csak a kész termék további felhasználása illetve a csomagolásból származó hulladék szempontjából kell megvizsgálni

Környezettudatosan

Pár fontos tény ismeretében könnyű belátni, hogy miért lehet lényeges számunkra a Környezettudatosság, a tudatos fogyasztói hozzáállás:

- a környezetkárosító előállítási folyamatok során olyan anyagok keletkeznek melyek nagy mértékben befolyásolják földünk, vizeink, levegőnk tisztaságát
- mindezek minősége pedig alapvetően meghatározza környezetünk életképességét;
- a nem megfelelő és minél kevésbé természetes technikákkal előállított termékek szervezeteinkre is káros hatással vannak
- minél nagyobb mennyiségben fogyasztunk szintetikus előállított árukat annál nagyobb egészségkárosító hatásnak tesszük ki magunkat.

Ha elkerülhetetlen a személygépkocsi használata

Használjunk takarékos, jó műszaki állapotú járműveket, és üzemanyag-kímélő vezetési stílust.

Ehhez néhány a takarékoságot segítő tanács:

- Állítsuk le a motort, ha nem használjuk. Hosszabb várakozásoknál (nagy dugóban, vasúti csomópontnál) is üzemanyagot használj el a motor anélkül, hogy 1 km-t is megtettünk volna.
- Aki a motort ilyenkor következeten leállítja, akár 30%-ot is megspórolhat városban.
- A leállítás dízel- és katalizátoros autóknál már 15 másodperc után, régebbi típusú benzines motoroknál 20 másodperc után megéri.
- A tetőcsomagtartó megnöveli a légellenállást, és ezzel növeli a benzinfogyasztást. Tehát használat után amint tudjuk, vegyük le.
- 10%-kal nagyobb sebesség 20%-kal növeli a fogyasztást. Ha például országúton 90 km/óra helyett 110 km/óra utazási sebességet választunk, a fogyasztás 30-50%-kal lesz nagyobb (és a fékút is!).
- Kerüljük a személygépkocsihasználatot, különösen a városokon belül. Egy ember egy autóban nagy luxus. Takarékosabb, ha minél többen utazunk a kocsiban (4-5 fő).

nunk a terméket, hanem figyelmet kell fordítanunk a termék előállításának folyamatára is, hiszen eközben is sok felesleges energiát használhatnak fel, hasznosíthatatlan vagy akár veszélyes hulladékot állíthatnak elő a gyártók. Ha csak tehetjük, kerüljük ki azokat az összetevőket, melyekről tudjuk, hogy nem a legkörnyezetkímélőbb, leggazdaságosabb technika termékei.

KÖZLEKEDÉS

A közlekedés folyamatosan fejt ki a környezetre káros hatást. Korrunkban a közlekedés az egyik legjelentősebb környezetszennyező tényező. A fő károsító hatása a levegőszennyezés.

A levegőszennyezés elsősorban a belső égésű motorok által kibocsátott gázok (emisszió) miatt következik be. A kipufogógázban megtalálható legfontosabb káros anyagok a szénmonoxid, a széndioxid, a szénhidrogének, a nitrogénoxidok, az ólomvegyületek, a kéndioxid és a szilárd részecskék (por).

Egyes mérések szerint a városi közlekedésben a járó motor mellett az autók 30%-a egy helyben áll, azaz az útdők harmada üresjárat.

A közlekedés jelentős energiafogyasztó, és igen jelentős környezetszennyező is. Ez elsősorban a közúti közlekedésben, ezen belül a városi közlekedésben szembeötlő. Itt ugyanis a környezetszennyezés pontosan ott keletkezik, ahol az emberek élnek; a gépjárművek füstjét nem vezetik el kémények. Ugyanakkor a közlekedésben mindannyian jelentősen befolyásolni tudjuk az energiafogyasztást és az ezzel együtt járó környezetszennyezést.

A légszennyezésen túl az autók helyfoglalása is környezeti problémát jelent, különösen a városokban. Az autózás helyigénye egy főre vetítve akár 70-szerese is lehet a gyalogosközlekedésének, hiszen a legtöbb autóban egy ember utazik. Az autóforgalom kiszolgálására épülő utak és parkolók egyre és egyre nagyobb zöldterületek elől foglalják a helyet.

A gépkocsival rendelkező családok átlagosan 120 liter üzemanyagot vásárolnak havonta. Az ehhez szükséges kb. 30 000 Ft és az autófenntartás egyéb költségei (biztosítás, adó, javítások stb.) alaposan megterhelik az érintett családok költségvetését.

Mindenképpen érdemes végiggondolni, milyen lehetőségek vannak a költségek csökkentésére!

Bízunk benne, hogy kiadványunk nem csak az egyének, hanem a lakóközösségek számára is segítséget nyújt. A Környezettudatos életmód nem kötött életformához vagy helyhez. Egészséges, emberbarát Élet-Térre ugyanúgy szüksége van a lakótelepi lakásban élő embernek, mint a falun élőknek.

Egy Élet-Tér nem csak falakat, hulladékgyűjtőket, fűt, fát hanem elsősorban a benne élőket is jelenti. Számunkra a Széchenyivárosi lakótelep ez a Lakó – Tér, mi vagyunk azok, akiknek számít az itteni élet minősége. Együtt tehetünk azért, hogy változzon, hogy igényeinkhez formálódjon!

Felhasznált és ajánlott irodalom:

F. Tóth Pál: Kecskemét

Kecskemét Város Tanácsa, 1979

Eszik Zoltán – Kiss Tamás: Egy kecskeméti lakótelepen

Népművelés, 1982/1. 32-33.o.

Könczey Réka – S. Nagy Andrea: Zöldköznapi Kalauz

Föld Napja Alapítvány

Budapest, 1997

Juhász István: Kecskemét város építéstörténete

Kecskemét Monográfia Szerkesztősége, Kecskeméti Füzetek 8.

Kecskemét, 1998

Heltai Nándor: Kecskemét

Útikönyvek – Kecskeméti Lapok Kft. 1998

Gutai Mátyás: Kortárs építészek Kecskemétről

Kecskemét Monográfia Szerkesztősége, Kecskeméti Füzetek 15.

Kecskemét, 2005

Hasznos honlapcímek

www.kothalo.hu

www.greeninfo.hu

Energia

www.enga.hu

www.energiainfo.hu

www.energia.lap.hu

www.energiaklub.hu

www.conrad.hu

www.napelem.hu

www.napenergia.lap.hu

www.naplopo.hu

www.szelenergia.lap.hu

www.szabadenergia.lap.hu

www.vilagitastechnika.lap.hu

Fűtés

www.tuzelestechnika.hu

www.tuzelestechnika.lap.hu

www.kandallo.lap.hu

Hulladék

www.humusz.hu

www.hulladek.lap.hu

www.kukabuvvar.hu

Fogyasztóvédelem

www.fvf.hu

www.fogyasztovedelem.lap.hu

www.tve.hu

www.zpok.hu/fogyved

Környezetvédelem

www.kia.hu

www.kornyeztvedelem.lap.hu

www.greenfo.hu

www.zoldek.lap.hu

Számítógép használat

takarékossági számítás

www.energystar.gov

Pályázati források

www.energiakozpont.hu

www.gkm.gov.hu

www.kvvm.hu

www.opik.hu

www.pafi.hu

Képviselők

Nyitrai András – Kecskemét 01 számú egyéni választókerületi országgyűlési képviselő

Bogasov István – Kecskemét 05 számú egyéni választókerületi önkormányzati képviselő

Tóthalmi Ferenc – Kecskemét 06 számú egyéni választókerületi önkormányzati képviselő

Széchenyivárosi Posta

Kecskemét, Széchenyi stny. 5.
Tel.: 76/478-184
Hétfő-péntek: 10-18 óráig

Széchenyivárosi Rendőrök

Kecskemét, Aradi Vértanúk tere 2.
Tel.: 107, 112
Ügyelet: 06-20/5399-758
Hétfő-péntek: 7.30-16 óráig

EGÉSZSÉGÜGY

Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kórháza
Kecskemét, Nyíri út 38.
6001 Kecskemét, Pf. 149
Tel.: 76/516-700

Felnőtt háziorvosi ügyelet

Kecskemét, Nyíri út 38.
Tel.: 76/516-984

Felnőtt háziorvosi rendelések

Kecskemét, Széchenyi sétány 6.

Dr. Balog Mária

Tel.: 76/478-141

H,Sz,P: 8-12 óra; K,Cs: 13-17 óra

Dr. Merkő József

Tel.: 76/478-814

H,Sz,P: 8-12 óra; K,Cs: 13-17 óra

Dr. Kelle György

Tel.: 76/495-992

H,Sz,P: 8-12 óra; K,Cs: 13-17 óra

Dr. Czipott Gabriella

Tel.: 76/495-586

H,Sz,P: 13-17 óra; K,Cs: 8-12 óra

Kecskemét, Nyíri út 38/a

Dr. Lódi Brigitta

Tel.: 76/490-291

H,Sz,P: 13-17 óra; K,Cs: 8-12 óra

Kecskemét, Nyíri út 63.

Dr. Jakkel Anna

Tel.: 76/506-952

H,Sz,P: 8-12 óra; K,Cs: 13-17 óra

Dr. Túri Katalin

Tel.: 76/478-065

H,Sz,P: 13-17 óra; K,Cs: 8-12 óra

Kecskemét, Irinyi u. 22.

Dr. Móczár Csaba

Tel.: 76/415-286

H,Sz,P: 8-12 óra; K,Cs: 13-17 óra

Dr. Scheibl Klára

Tel.: 76/327-909

H,Sz,P: 13-17 óra; K,Cs: 8-12 óra

Kecskemét, Győzelem u. 11.

Dr. Tóth Katalin

Tel.: 76/450-202

H,Sz,P: 13-17 óra; K,Cs: 8-12 óra

Gyermek háziorvosi ügyelet

Kecskemét, Izsáki út 5.
Tel.: 516-904

Gyermek háziorvosi rendelés

Kecskemét, Győzelem u. 13.

Dr. Kiss Katalin

Tel.: 76/507-475

H,Sz,P: 15-18 óra; K,Cs: 09-12 óra

Kecskemét, Nyíri út 61.

Dr. Horváth Piroska

Tel.: 478-262

H,Sz,P: 9-12 óra; K,Cs: 15-18 óra

6000 Kecskemét, Nyíri út 63.

Dr. Boskó József

Tel.: 76/478-153

H,Sz,P: 15-18 óra; K,Cs: 09-12 óra

Kecskemét, Széchenyi stny. 6.

Dr. Miklós György

Tel.: 76/478-970

H,Sz,P: 9-12 óra; K,Cs: 15-18 óra

Dr. Bélet Gábor

Tel.: 76/478-970

H,Sz,P: 15-18 óra; K,Cs: 09-12 óra

Gyógyszertárak

Korona Patika

6000 Kecskemét, Nyíri út 38/a.

Tel.: 76/475-722, 76/506-539

H-P: 8.00-18.30, Szo: 8.00-12.00

Menta Patika

Kecskemét, Irinyi u. 22.

Tel.: 76/327-076, 76/505-556

H-P: 8.00-19.00, Szo: 8.00-12.00

Pajzs Patika

Kecskemét, Győzelem u. 9.

Tel.: 76/492-302

H-P: 8.00-18.30, Szo: 8.00-12.00

Széchenyi István Gyógyszertár

Kecskemét, Széchenyi stny. 6.

Tel.: 76/478-041

H-P: 8-18.30 óra, Szo: 8-12 óra

ÁNTSZ

ÁNTSZ Kecskeméti –

Kiskunfélegyházi –

Kunszentmiklósi

Kistérségi Intézete

Családvédelmi Szolgálat

Kecskemét, Széchenyi krt. 12. 2. e.

Tel.: 76/494-883, 76/516-294,

Tel.: 76/516-295

ÁNTSZ Bács-Kiskun Megyei

Szolgálat

6000 Kecskemét, Balaton u. 19.

Tel.: 76/481-294

AIDS szűrés

SZOCIÁLIS ELLÁTÁS

Bács-Kiskun Megyei

Gyermekvédelmi Szakszolgálat

6000 Kecskemét, Balaton u. 24.

Tel.: 76/503-340

Egészségügyi és Szociális

Intézmények Igazgatósága

Utcai Szociális Munka

Kecskemét, Széchenyi stny. 4.

Segélyhívó: 70/509-3447

Bács-Kiskun Megyei

Igazságügyi Hivatal

Pártfogó Felügyelői Szolgálat

Kecskemét, Széchenyi sétány 6.

Tel.: 76/501-740

Ügyfélfogadás:

H-Cs: 9-12, 14-16, P: 9-11

Bács-Kiskun Megyei

Igazságügyi Hivatal

Jogi Segítségnyújtó Szolgálat

Kecskemét, Széchenyi stny. 5.

Tel.: 76/502-940, 502-942, 502-943

H,K,Cs: 8-16 óra

Sz: 8-18 óra, P: 8-14 óra

Peren kívüli, jogi segítségnyújtás

Bács-Kiskun Megyei

Igazságügyi Hivatal

Áldozatsegítő Szolgálat

Kecskemét, Széchenyi stny. 5.

Tel.: 76/502-945, fax: 502-946

H, K, Cs: 8-16, Sz: 8-18, P: 8-14

MUNKAUĞY

Dél-alföldi Regionális

Munkaügyi Központ

Kecskeméti Regionális

Kirendeltsége

Kecskemét, Balaton u. 24.

Tel.: 76/478-207

Fax: 76/478-828

www.bacsmmk.hu

darmkrekikceskemet@lab.hu

Egészségügyi és Szociális

Intézmények Igazgatósága

Támogató Szolgálat és munkaügyi

mentori szolgáltatás

Kecskemét, Nyíri út. 75/a

Tel.: 76/504-788

Man at Work Kft.

Kecskemét, Szövetség tér 4.

Tel.: 76/493-633

H-Cs: 08-16, P: 08-15.30

www.manatwork.hu

KÖZMŰVELŐDÉS

Katona József Könyvtár

Széchenyivárosi Fiókkönyvtár

Kecskemét, Széchenyi sétány. 6.

Tel: 76/478-290

H, Sze, Cs: 12-18, K, P: 8-14

Kecskeméti Planetárium

Kecskemét, Lánchíd u. 18/a.

Tel.: 76/505-075

ig@plani.hu, www.plani.hu

Nyitva: műsorrend és előzetes

egyeztetés szerint

HELPI Kecskeméti

Ifjúsági Információs és

Tanácsadó Iroda

Kecskemét, Széchenyi stny. 2-4.

Tel.: 76/412-020

Fax: 475-022

helpi@helpi.hu

www.helpi.hu

H-P: 12-18 óráig

ELEVEN

Ifjúsági Közösségi Tér

Kecskemét, Széchenyi stny. 11.

Tel.: 76/320-377

eleven@helpi.hu

www.helpi.hu/eleven

H: 14-16, K-Cs: 14-20, P: 14-24

Szo: 18-22

EGYHÁZI KÖZÖSSÉGEK

Kecskeméti

Baptista Gyülekezet

Kecskemét, Szentgyörgyi A. u. 23.
Tel.: 20/886 -0639

Jehova Tanúi Királyság Terme

Kecskemét, Március 15. u. 29.
Tel.: 76/416-123

Szent Család

Római Katolikus Plébánia

6000 Kecskemét, Irinyi u. 62.
Tel.: 76/410-321

CIVIL SZERVEZETEK

Kecskemét-Széchenyivárosi Közösségépítő Egyesület

Kecskemét, Irinyi u. 62.
holnap6000@freemail.hu,
info@mfm-projekt.hu
www.holnaphonlap.hu,
www.mfm-projekt.hu

TÉR Ifjúságsegítő Egyesület

Kecskemét, Széchenyi stny. 2-4.
Titkárság: 6000 Kecskemét,
Szövetség tér 1. I. emelet 7.
Tel.: 76/476-282
30/625-7749

otlet_del-alfold@freemail.hu
www.ter-kecskememet.hu

Kecskeméti Spartacus

Sportkör

Kecskemét, Széchenyi sétány 11.
Sportcsarnok: 76/488-527

LAKOSSÁGI SZOLGÁLTATÁSOK

Élelmiszer áruházak:

PENNY Market

Kecskemét, Budai út 167.

SMATCH Áruház

Kecskemét, Széchenyi sétány 3.

PROFI Élelmiszer Diszkont

Kecskemét, Akadémia krt. 12.

PLUS Élelmiszer Diszkont

Kecskemét, Március 15. u. 51/a.

Csemegeboltok, zöldség – gyümölcs:

A-Z Ker Kft.

Élelmiszer vegyesbolt

Kecskemét, Aradi vértanúk tere 3.
H-Szo: 5-21, V: 6-20

Betti Sport Bt. – Vegyesbolt

Kecskemét, Akadémia krt. 32.
H-V: 5.33-20.30

Élelmiszer kereskedés

Kecskemét, Március 15. u. 10.
H-P: 5.30-20 óra, Szo-V: 6-20 óra

Hami csemege

Élelmiszer kiskereskedés

Kecskemét, Nyíri út 29.
H-Szo: 6.30-22 óra, V: 6.30-21 óra

Mini ABC – Élelmiszerbolt

Kecskemét, Aradi vértanúk tere 6.
H-V: 05-23 óra

Mini Market – Vegyesbolt

Kecskemét, Pákozdai csata u. 6.
H-P: 6-19 óra, Szo: 6-12

Szedő ABC

Kecskemét, Március 15. u. 25-27.
H-Szo: 6-21 óra, V: 6-20

Vegyesbolt, Zöldség gyümölcs

Kecskemét, Lóverseny u. 27.
H-P: 6-18

Vegyes élelmiszer

Kecskemét, Forradalom u. 2/104.
H-P: 6-19, Szo: 7-11, 15-18

Vegyes élelmiszer

Kecskemét, Lánchíd u. 1/b.
H-P 6.30-18, Szo: 6.30-12, V: 7-10

Viola élelmiszer

Kecskemét, Pákozdai csata u. 23.
H-P: 6-19, Szo-V: 6-12

Vitaminbomba

Zöldség-gyümölcs

Kecskemét, Irinyi u. 52.
H-P: 7-16, Szo: 7-15, V: 7-12

Zöldség-Gyümölcs Bolt

Kecskemét, Március 15. u. 11.
H-P: 8-12,14-18, Szo: 7-12, V: 8-11

Húsbolt

Húsbolt

Kecskemét, Március 15. u. 1/E
Tel.: 70/25-24-239
K-P: 7-18,Szo: 7-12, V: 7-10

Italbolt

Anikó Palackozott Italak Boltja

Kecskemét, Akadémia krt. 65-67.
H-P: 8-12, 14-18, Szo: 8-12

Balog és Társa Bt.

Palackozott italok boltja

Kecskemét, Akadémia krt. 29.
H-V: 7-19

Dino Ital és Édesség Szaküzlet

Kecskemét, Március 15. u. 15.

Naponta: 9-20.30

Erika Minidiszkont

Ital, édesség, dohánnyáru

Kecskemét, Fazekas M. u. 10.

Naponta: 7.30-21

Favorit Palackozott Ital Bolt

Palackozott italok, dohány és édesség

Kecskemét, Március 15. u. 17.

Naponta: 9-12, 14-21

Kedvenc Italok Boltja

Vegyeskereskedés

Kecskemét, Március 15. u. 22.

Naponta: 6-22

Éjjel-nappali kereskedés

M-15 Non-stop ÉLELMISZER

Kecskemét, Március 15. u. 80.

Nyitva: 5-23

Pékáru

DZSONSZI Látványpékség

Kávézó

Látványpékség, fagyizó, kávézó, lottózó, gyermekfelügyelet, játszóház, hamarosan internetcafé is nyílik ugyanitt

Kecskemét, Március 15. u. 3-5.

Naponta: 6-16

FORNETTI Látványpékség

Kecskemét, Akadémia krt. 49.

H-P: 6-18, Szo-V: 6-12

FORNETTI Pékség

Kecskemét, Aradi vértanúk tere 1.

H-P: 5-19, Szo-V: 6-12

Márti Süti Bt.

Kecskemét, Március 15. u. 19.

H-P: 8-18, Szo: 6-12, V: 7-12

Tőserdő Pékség Kft.

Kenyér és pékáru üzlet

Kecskemét, Akadémia krt. 32.

H-P: 6-18, Szo: 7-12

Rövidáru, méteráru

Arany Tű Rövid és Méteráru

Kézimunkaáru, varró kellékek

Kecskemét, Akadémia krt. 32.

H-P: 9-12, 14-18, Szo: 9-12

Linda Rövidáru Kereskedés

Kecskemét, Március 15. u. 78.

H-P: 9-12, 14-18, Szo: 9-11

Függöny Lakástextil Bolt

Kecskemét, Akadémia krt. 55.

H-P: 9-12, 14-18, Szo: 8-12

Méterker – Méteráru és

lakástextil, helyben vásárolt

függönyök szegése akciós áron

Kecskemét, Március 15. u. 1./E

Tel.: 30/958-1832

K-P: 9.30-12, 14-18, Szo: 9-12

Cipő és ruházati boltok

ANZUG Ruházati Üzlet

Kecskemét, Március 15. u. 8.

H-P: 10-12, 14-18, Szo: 9-12

Anikó Divat

Kecskemét, Március 15. u. 2.

H-P: 9-12, 14-18, Szo: 9-12

Betty Butik – Női divatáru

Kecskemét, Akadémia krt. 65.

H-P: 9-12, 14-18, Szo: 9-12

Flamenco Ruházat

Női- férfi felsőruházat divatáru

Kecskemét, Akadémia krt. 45-47.

H-P: 14-18

Kata Farmer Divatáru

Kecskemét, Akadémia krt. 29.

H-P: 9-12, 14-18, Szo: 9-12

Kati-Turi Ruházat

Ajándéktárgyak és válogatott, márkás használt ruha, cipő, táska, lakástextil, játékok

Kecskemét, Széchenyi stny. 5.

H-P: 9-18

Korall Divatáru

Gyermek és női ruházat

Kecskemét, Március 15. u. 22.

H-P: 8-18, Szo: 8-12

La Nella Kft.

Fehérnemű nagyker, kisker

Kecskemét, Március 15. u. 2.

H-P: 9-17.30, Szo: 9-12

Női Ruhakészítő

Kecskemét, Március 15. u.

Kecskemét, Klauzál G. tér 12.

Tel.: 76/491-531, 30/9739-937

H, Sz, P: 17-19

Ruházat és fehérnemű

Kecskemét, Akadémia krt. 63

H-P: 9-12, 14-18, Szo: 9-12

Sheng Jin Áruház

Ruházat és cipőüzlet

Kecskemét, Aradi vértanúk tere 1.

H-P: 9-18

Tulipán Használt Ruha Bolt

Kecskemét, Március 15. u. 7.

H-P: 9-12, 14-18, Szo: 8-12

Baba és gyermekruházat

Angyal babaház

Kecskemét, Akadémia krt. 32.
H-P: 9-12, 13-18, Szo: 9-12

Baby Depó

Kecskemét, Akadémia krt. 29.
H-P: 9-12, 14-17.30, Szo: 9-12

Bébi diszkont - Ruházat

Kecskemét, Akadémia krt. 61-63.
H-P: 9-12, 14-18

Szűcs és Társa Bt.

Gyermekruha készítés

Kecskemét, Szinferopol tér 16.
H-P: 8-12, 13-17

Titty Totty Bababolt

Babaruha, babakocsi, gyermekágyak, gyermekülések, sokféle babaholmi
Kecskemét, Széchenyi stny. 6.
Tel.: 20/3631-632
H-P: 9-12, 14-17, Szo: 9-12

Mackó Kuckó

Gyermekruha, játék, pelenka
Kecskemét, Széchenyi stny. 4.
Tel.: 70/566-6269
H-P: 9-12, 13-18, Szo: 9-12

Divatárú

Bodor Bijoux Divatékszer

Bizsu, divatékszer, kiegészítők
Kecskemét, Akadémia krt. 61-63.
H-P: 9-12, 13-18, Szo: 9-13

Klári Táska Bolt

Táska, pénztárca, öv, hátizsák
Kecskemét, Akadémia krt. 45.
H-P: 9.30-13, 13.30-17.30
Szo: 8-12

Aranyműves

Aranyműves - Varga Istvánné

Kecskemét, Akadémia krt. 30
H-P: 9-12, 14-17

Virág, ajándék

ATLANTA Virágküldő Szolgálat

Kecskemét, Radnóti M. u. 3. A/1
Tel.: 20/3374-574

Éva Virág Ajándék

Kecskemét, Radnóti M. u. 3. A/1
Tel.: 20/3374-574
H-P: 7.30-12, 14-18, Szo: 8-13

Margaréta Virágbolt

Virág és fonott áru
Kecskemét, Március 15. u. 1./E
H-P: 8-18, Szo: 8-15, V: 8-13

Niki Virágbolt

Kecskemét, Március 15. u. 9./23
H-P: 7-18, Szo: 7-13, V: 8-12

Tibi Virágbolt

Virágbolt és virág házhozszállítás, írószer, buszjegy, fénymásolás, faxolási lehetőség
Kecskemét, Széchenyi stny. 4.
Tel.: 76/328-658, 30/265-5305
H-P: 7.30-18, Szo: 8-12, V: 8-11

Virág Ajándék

Kecskemét, Március 15. u. 25-27.
H-P: 7-11, 14-18, Szo: 8-12
V: 8-11

Virágbolt – Virág, ajándék

Kecskemét, Lóverseny u. 21.
H-P: 7-17.30

Virágüzlet

Kecskemét, Akadémia krt. 37-39.
H-P: 6.30-12, 14-20
Szo: 8-12, 14-17, V: 8-12

Videotéka és Ajándék

DVD és video kölcsönzés, dohány-ajándékárú
Kecskemét, Március 15. u. 1./B
Tel.: 76/486-978
Naponta: 9-12, 14-20 óra

Videotéka Ajándék

Video kölcsönzés, CD, DVD és édesség árusítás
Kecskemét, Március 15. u. 27.
Tel.: 76/488-758
Naponta: 9-12, 14-20

Viktória Trophy Kft.

Sportérem, éremszalag, serleg, trófea, készítés, vésés, ajándéktárgy
Kecskemét, Akadémia krt. 28.
fsz. 65.
H-P: 9-12, 15-18

Könyv, folyóirat kereskedés

Bölcs Bagoly Könyv

Antikvárium
Kecskemét, Akadémia krt. 37-39.
H-P: 10-12, 15-18, Szo: 10-12

Újságos pavilon

Hajnal Jánosné
Kecskemét, Nyíri út 37.
H-P: 6-11, 13-17, Szo: 6-11

Papír, írószer

Bonus Papírüzlet

Kecskemét, Március 15. u. 7.
H-P: 7-12, 14-18, Szo: 7-12

Lénia Papír

Papír, írószer, dohányáru

Kecskemét, Akadémia krt. 63

H-P: 6-18, Szo: 6-12

Videotéka

Videotéka és Ajándék

DVD és video kölcsönzés,

dohány-ajándékáru

Kecskemét, Március 15. u. 1./B

Tel.: 76/486-978

Naponta: 9-12, 14-20

Videotéka Ajándék

Video kölcsönzés, CD, DVD és

édesség árusítás

Kecskemét, Március 15. u. 27.

Tel.: 76/488-758

Naponta: 9-12, 14-20

Video Oázis

Video, DVD kölcsönzés, dohányáru,

üdítő, használt DVD-k értékesítése

Kecskemét, Széchenyi stny. 5.

Tel.: 76/509-313

Minden nap: 10-22

Szépségápolás

Anikó fodrászat

Női, férfifodrászat

Kecskemét, Akadémia krt. 39.

H-P: 9-12, 14-18

ANIR Szolárium Szépségstúdió

Szolárium, női és férfi fodrász,

műköröm építés, infrasauna,

masszázs

Kecskemét, Március 15. u. 3-5.

Naponta: 8-21

Bejelentkezés:

szolárium: 30/3525-937

fodrász: 30/568-1607

műköröm építés: 30/219-9609

masszázs: 30/5039-313

BRIGI Női, Férfi és Gyermek

Fodrász

Fodrászat, SPA méregtelenítés,

műköröm építés

6000, Kecskemét, Kristály tér 1.

Tel.: 30/3019-128

H: 8-12, K, Sz: 14-18

Cs-P: 8-12, 14-18

DÍVA szépségszalon

Szépségápolás, sminktetoválás

Kecskemét, Aradi vértanuk tere 6.

Hétfő, szerda 8-15 óra

K, Cs, P: 13-20

EDITH Kosmetika

Kecskemét, Akadémia krt. 47.

Bejelentkezés alapján

Tel.: 76/489-784

ELIXIR Kosmetika

Tel.: 20/356-3486

H-Szo: bejelentkezés alapján

Férfi Fodrászat

Kecskemét, Szinferopol tér 16.

H, Sz, P: 12-19, K, Cs: 8-14

Férfi Fodrászat

Kecskemét, Március 15. u. 9.

Tel.: 20/594-5762

H-P: 7-18, Szo: 6-12

Férfi Női Fodrászat

Kecskemét, Tömörkényi I. u. 1.

Bejelentkezés: 70/2521-249

Fodrászat

Férfi és gyermek fodrász

Kecskemét, Széchenyi stny. 4.

Tel.: 30/265-1286, 30/265-2471

H-P: 8-18, Szo: 8-12

Fodrászat

Kecskemét, Akadémia krt. 65-67.

HP: 8-18, Szo: 8-13

Fodrászat Kosmetika

Fodrász, kozmetikus, manikűr,

pedikűr, műköröm építés

Kecskemét, Március 15. u. 8.

Bejelentkezés:

Fodrász: 30/205-5291

Kozmetikus: 30/624-0825

Műkörmös: 30/680-9729

KÉK LAGUNA Szolárium

Kecskemét, Aradi vértanuk tere 1.

H-P: 8-20, Szo-V: 10-20

Kozmetika

Ránckezelés lifting géppel, luxus

ránckezelések, színenergiás arcke-

zelés, mellfesztés, csokoládé keze-

lés, AHA mélyhámlassztás, gépi ma-

nikűr, pedikűr, műköröm építés

Kecskemét, Széchenyi stny. 2- 4.

Bejelentkezés: 20/4588-256

Kozmetika

Bruderné Kele Anikó

Aromaterapeuta és kozmetikus

Kecskemét, Március 15. u. 9.

Tel.: 20/226-5337, 20/491-9107

K, Cs: 8-13, Sz, P: 13-20

Szo: 9-13

Kozmetikus - Vörös Kati

Kecskemét, Szent Imre u. 3.

Tel.: 76/508-899

H-K: 8-13, Sz-P: 13-19

Kozmetika Szolárium

Csabai Edit

Kecskemét, Március 15. u. 13.

Tel.: 30/852-3767

H, K, Sz, P: 8-18, Cs: 7.30-11.30

Körömpépítés, francia manikűr, lakkozás – Magyar Andrea
Kecskemét, Aradi vértanúk tere 6.
H, Sz: 8-15, K, Cs, P: 13-20

Kriszti Fodrászszalon
Női, férfi fodrász
Kecskemét, Pajzs u. 5.
Bejelentkezés: 20/997-153

Manikűr, pedikűr, műköröm építés – Horváth Hilda
Kecskemét, Teleki László u. 5.
Időpont egyeztetés 20/525-52-91

MARCSI manikűr, pedikűr
Műköröm építés, díszítés, körömerősítés
Kecskemét, Lánchíd u. 9.
H, Sz, P: 8-16, K, Cs: 8-19
Szo: 8-12

Női fodrászat
Női, férfi, gyerek hajvágás
Kecskemét, Aradi vértanúk tere 6.
H, Sz: 8-15, K, Cs, P: 13- 20

VIVI Kozmetika
Kozmetika, szolárium, fülbelövés, műköröm építés
Kecskemét, Kristály tér 12.
H-P: 8-17, Szo: 8-11

Bioboltok, drogéria
Életvíz
Drogéria, ezoterikus könyvek és ajándéktárgyak, Pí víz értékesítése
Kecskemét, Március 15. u. 1/F
Tel.: 76/488-070
H-P: 9-18, Szo: 9-12

KAMILLA Egészségügyi Termékek Üzlete
Kecskemét, Pajzs u. 3.
H-P: 8-17, Szo: 9-12
Napfény Ház Bio bolt
Bio termékek
Kecskemét, Akadémia krt. 32.
H-P: 9-12, 14-18, Szo 9-12

Lakás, lakberendezés, építészet
Bútorbolt – Színfolt Kft.
Kecskemét, Széchenyi stny. 5.
Tel.: 76/495-974
H-P: 9.30-18
Ép – Tűz Bt.
Kéményépítés, bélelés, Légtechnikai rendszerek szerelése
Kecskemét, Széchenyi krt. 48/a.
Időpont egyeztetés H-P:
Tel.: 76/507-725

Windoor Nyílászáró Kereskedés
Nyílászárók értékesítése, beépítése
Kecskemét, Március 15. u. 8.
Tel.: 20/368-33-74, 30/466-01-43
H-P: 9-17, nyáron 10-18

Feng-Shui és Lakberendezési Tanácsadás - Ráczné V. Éva
Kecskemét, Március 15. u. 8.
Tel.: 70/3132-351

Fantázia Bútorbolt
Bútorszövedek, kisebb bútorok és ülőgarnitúrák, gyermekágyak
Kecskemét, Március 15. u. 5/A
Tel.: 76/487-304
H-P: 9-18, Szo: 9-12

Fekete Árnyékolástechnika
Redőny, relaxa szerelés, javítás
Kecskemét, Tel.: 30/9784533

Redőny és Zárcenter
Reluxák felszerelése, javítása, kulcsmásolás, záruk értékesítése, SOS zárszerviz
Kecskemét, Március 15. u. 2.
Tel.: 30/6303-965
H-P: 8-18

Zár Szaküzlet és Szerviz
Kulcsmásolás, iparcikk kereskedés, zárszerelés, SOS zárszerviz, kés- és ollóélezés
Kecskemét, Széchenyi stny. 4.
Tel.: 30/9639-247 SOS mobil is
H-P: 9-12, 13-18

Vegyi áru, festék
Color Festékbolt
Kecskemét, Március 15. u. 3-5.
H-P: 7-17, Szo: 7-12

Házi Bazár
Vegyi áru, ajándék, játék, háztartási cikkek
Kecskemét, Március 15. u. 2.
H-P: 9-18, Szo: 9-12

Száz-ház
Iparcikk, kultúrcikk, ruházat
Kecskemét, Akadémia krt. 37-39.
H-P: 9-12, 13-18, Szo 9-12

Telepoc
Háztartási, vegyiáru diszkont
Kecskemét, Akadémia krt. 55.
H-P: 9-18, Szo: 8-12

Műszaki cikkek, műszerek

Nikkel Kft.

*Csapágy, szimering, ékszíj,
munkaruházat, szerszámok*
Kecskemét, Szövetség tér 5.
H-P: 8.30-17, Szo: 8.30-12

**„Gördülő Csapágy” Kis- és
Nagykereskedés – Gördülő Kft.**
Csapágy, szimering, tömítéstechnika szaküzlet
Kecskemét, Fazekas M. u. 2.
Tel./fax: 76/491-101
H-P: 8.30-12, 12.30-15

Látszerész, optikus

Szempont Optika
Computeres szemvizsgálat, szemüvegkészítés, kontaktlencse-illesztés, szemüvegeretek, napszemüvegek, ápolószerkezt értékesítése
Kecskemét, Március 15. u. 1/E
Tel.: 76/329-574
H-P: 9-12, 12.30-18, Szo: 9-12.

Pencz Optika
Szemüvegkészítés, javítás, filmelőhívás
Kecskemét, Akadémia krt. 53.
H-P: 8.30-12.30, 14.-30-18.00

Gépjármű

Autósbolt – Z+S 441 Bt.
Autóalkatrész értékesítés
Kecskemét, Klauzál G. tér 2.
Tel.: 20/800-9368
H-P: 6-9, 15-18

CAR-TEL Iroda
Teljes körű gépjármű-ügyintézés, eredetvizsgálat, UV-gravírozás
Kecskemét, Március 15. u. 24.
Tel.: 504-506, 70/388-4161
Fax: 504-506
H-P: 8.30-12.30, Szo: 13-16

**GÖRDÜLŐ CSAPÁGY Kis- és
Nagykereskedés**
*Csapágy, szimering
tömítéstechnika szaküzlet*
Kecskemét, Fazekas M. u. 2.
Tel./fax: 76/491-101
H-P: 8.30-12, 12.30-15

MOBIL CENTER
Autókereskedés
Kecskemét, Március 15. u. 1./1
Tel.: 76/476-376
H-P: 8-16, Szo: 8-13

KIA MOTORS M5 AUTÓ Kft.
Autószalon és szerviz
Kecskemét, Március 15. u. 3-5.
Salon: 76/477-263
Szerviz: 76/496-000
H-P: 8-17.30, Szo: 9-12

Szerviz, javítás

Anikó Ruhajavító
*Ruhajavítás, átalakítás,
függöny- és cipzárvarrás*
Kecskemét, Március 15. u. 2.
H-P: 9-12, 13-18 óra

Art Telefon Bt.
*Telefon szerviz, internet,
telefon, ADSL*
Kecskemét, Lóverseny u. 1.
Tel.: 76/500-900
H-P: 8.30-17

Babakocsi szerviz
*Használt babakocsi
értékesítése, babakocsi-,
kerékpárjavítás*
Kecskemét, Széchenyi stny. 6.
Tel.: 20/3333-233
H-P: 9-12, 14-18, Szo: 9-12

Babakocsi szerviz
Babakocsi és kerékpár szerviz
Kecskemét, Akadémia krt. 41.
H-P: 15-18 óra

Bőráru javítás
táska, bőrkabát, focilabda
Kecskemét, Szimferopol tér 19.
H-P: 9-12, 12-18, Szo: 9-13

Cipőjavítás
Cipő-, táskajavítás, cipzárcsere
Kecskemét, Március 15. u. 76.
H, K, Cs: 14-17, Sz, P: 14-16

Haász Kulcs- és Zárszerviz
*Kulcsmácsolás, zárszerelés,
roncsolás mentes zárnnyítás,
gépjárműzár-nyitás*
Kecskemét, Kristály tér 12.
SOS mobil 30/9433-033
H-P: 8-18, az üzletben 16-183

**Hangszerjavító, hangoló,
zenetanár – Hájas Pál**
Kecskemét, Faragó Béla fasor 12.

Marika Ruhaszerviz
Ruhajavítás és ruhakészítés
Kecskemét, Kristály tér 12.
Tel.: 30/5259-706
H-P: 14-18

Mikrochip
*Számítógépek és alkatrészek
értékesítés, szerviz*
Kecskemét, Március 15. u. 14.
H-P: 9-12, 14-17
Tel.: 70/562-9688

Novirex Plusz Kft.
Háztartási gép szerviz
Kecskemét, Március 15. u. 2.
H-P: 8-16 óra

Óraüzlet és javítás

Kovács János

Kecskemét, akadémia krt. 30.

H-P: 9-12, 14-17

Röntgen Kft.

Orvosi műszerek szaküzlet és szerviz

Kecskemét, Aradi vértanúk tere 5.

H-Cs: 8-16.30, P: 8-15

Ruhajavító

Ruhajavítás, átalakítás, bélés-, cipzár-, függönyvarrás

Kecskemét, Kristály tér 1.

Tel.: 30/335-7722

H-Cs: 8.30-12, 14-18

P: 8.30-12, 14-17

Ruhajavító

Kecskemét, Irinyi u. 58.

K-P: 9-12, 14-17

Szabóság, ruhajavítás

Kecskemét, Szimferopol tér 19.

H-P: 10-12, 14-17

Televízió szerviz és

távírányító bolt

Kecskemét, Lánchíd u. 9.

H-P: 13-17

TV, VIDEO, HIFI, PC és

Pénztárgép Szerviz

És hangszórók, kamerák javítása

Kecskemét, Győzelem u.1.

Tel.: 76/492-144

H-P: 8-17 óra, Szo: 9-12

Zóna Computers

Számítástechnikai üzletlánc:

alkatrészek, számítógépek értékesítése, szervize

Kecskemét, Pajzs u. 9.

Tel.: 76/324-315

H-P: 10-19 óra, Szo: 8-14

Állatos

Kutya Macska Kozmetika

Kutya macska ápolás

Kecskemét, Pákozdi csata u. 17.

Bejelentkezés alapján

Állatpatika

Kecskemét, Pajzs u. 3.

Tel.: 76/504-562, 30/207-6397

H-P: 8-17, Szo: 9-12

Akadémia Állatorvosi

Ambulancia

Kecskemét, Pajzs u. 3.

Tel.: 76/497-344

H-P: 9-12, 15-19, Szo: 10-12

Tappancs Állateledel

Állateledel és különféle

kiegészítők

Kecskemét, Március 15. u. 15.

H-P: 9-18, Szo: 8-13

Fénymásoló

Digital Office Kft.

Fénymásolás, nyomtatás,

sztítázás, laminálás

Kecskemét, Lóverseny u. 1.

Tel.: 76/418-683

H-P: 8-16 óra

Könyvelő

Könyvelőiroda

Kecskemét, Lóverseny u. 19.

Tel.: 76/814-217

H-P: 8-16

Könyvelő Iroda

Könyvelés, TB-ügymintezés, bérszámfejtés, SZJA-bevallás

Ganda Group Kft.

Kecskemét, Kristály tér 5.

Tel.: 76/504-605, 20/9868-986

H-P: 8-16 óra, időpont

egyeztetéssel ezen kívül is

Cukrászda, presszó, kávézó

AROMA Presszó

Kecskemét, Irinyi u.

H-P: 5-21 óra

ATLANTISZ eszpresszó

Kecskemét, Szövetség tér 4.

K-Cs: 14-22, P-Szo: 18-24

BÖBE Fagyizó

Kecskemét, Pákozdi csata u. 17.

CAFÉ Lulu

Kecskemét, Szövetség tér 3.

H-Cs: 8-23, P: 8-23, Szo: 11-03

DZSONSZI Látványékség

Kávézó

Látványékség, fagyizó, kávézó,

lottózó, gyermekfelügyelet,

játszóház, hamarosan

internetcafé is nyílik ugyanitt

Kecskemét, Március 15. u. 3-5.

Naponta: 6-16 óra

VÁROSRESZI CÍMJEGYZÉK

KRISTÁLY Presszó

Kecskemét, Március 15. u. 23.

Naponta: 7-22 óra

POPEYE Presszó

Kecskemét, Pajzs u. 2.

H-Sz: 6-22, V: 7-22

Süteményes Bolt

Házi jellegű torta, fagylalt, esküvői torta

Kecskemét, Akadémia krt. 45-47.

H-P: 9-19, Szo-V: 9-20

ZÖLD ÁSZ Eszpresszó

Kecskemét, Kristály tér 5.

Naponta: 6-22h

Étterem, pizzeria, söröző

ANNA MAMA Konyhája

Étterem

Kecskemét, Aradi vértanúk tere 1.

H-V: 7-22

BUBORÉK Söröző

Menüs étkeztetés

Kecskemét, Pákozdi csata u. 12/b

Tel.: 76/324-112

H-V: 6-24 óra

FAHÁZ Söröző

Kecskemét, Irinyi u. 48-50.

H-V: 4.30-22

FORTUNA Presszó

Presszó zenegéppel

Kecskemét, Március 15. u. 1.

H-Sz: 7-22

GÖSSER Presszó

Kecskemét, Március 15. u. 12.

H-P: 7.30-22, Szo-V: 9-22

KAISER Sörszanaszatórium

Kecskemét, Március 15. u. 108.

H-V: 10-22

Kínai Gyorsétterem

Szendvicsbár Étterem és

házhöz szállítás

Kecskemét, Kristály tér 2.

H-Sz: 11-22

Rendelésfelvétel naponta 21.30

óráig 70/624-8838

KORNER Hamburgéria

Hamburger, hot-dog, üdítő

Kecskemét, Lóverseny u. 47.

H-Cs: 10-21, P-Szo: 10-22

PAPAGÁJ Bár

Kecskemét, Radnóti M. u. 3. A/2

Naponta: 6-22 óra

PICCOLÓ Söröző

Kecskemét, Irinyi u. 52-54.

H-V: 4.30-21

PIZZA TANYA

Kecskemét, Március 15. u. 2.

Tel.: 76/507-805

H-Sz: 11-24, V: 11-21

QUEEN Kaszinó és Bár

Havonta legalább egyszer

élőzenés „buli”

Kecskemét, Március 15. u. 1.

Tel.: 70/523-6635

Naponta: non-stop

SALOON Pizzéria

Kecskemét, Akadémia krt. 69

H-Sz: 10-24, V: 10-23

Házhozszállítás 495-437

VEGAS Söröző

Kecskemét, Március 15. u. 25-27.

H-Sz: 6-22, V: 7-22

WERNESGRÜNER

Söröző és étterem

Kecskemét, Aradi vértanúk tere 6.

H-V: 8-22

1% SEGÍTSÉG

E kiadvány, akárcsak az ELEVEN – Közösségi program az élhetőbb lakótelepért projekt 2006-2007. évben szervezett többi szakmai programja, az adófizető állampolgárok 1%-os felajánlásának köszönhetően valósulhat meg.

2006-ban több mint harmincezer adózó állampolgár ajánlotta fel jövedelemadója 1%-át bűnmegelőzési célra. Ezen összegből – számos más, kiváló program mellett – az ELEVEN fent említett, az élhetőbb lakótelep céljából megvalósuló tevékenységeit is támogatja az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Bűnmegelőzési Osztálya.

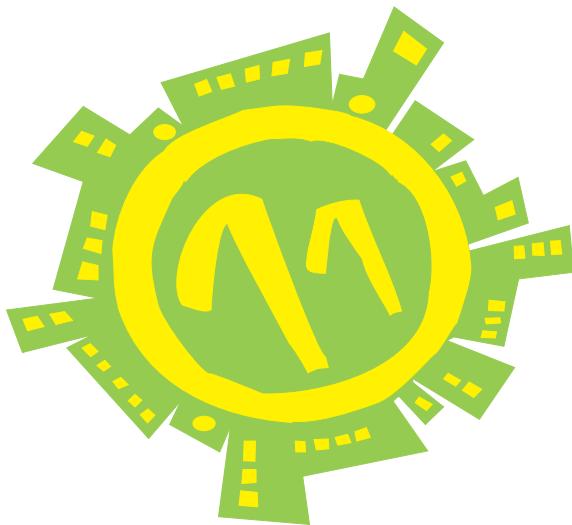
ÉLJEN A LEHETŐSÉGGEL, SEGÍTSEN!

Személyi jövedelemadója nagy részének felhasználását nincs közvetlen lehetősége befolyásolni – azt ugyanis az állam dönti el mire költi. Egyelőre az évente befizetett adó összesen 2%-a felett rendelkezhet szabadon: 1%-át valamely társadalmi szervezet számára ajánlhatja fel, másik 1%-át pedig egy egyház vagy kiemelt cél (pl. társadalmi bűnmegelőzés) támogatására jelölheti meg.

Ha teheti, támogassa személyi jövedelemadója „második” egy százalékaival a bűnmegelőzési programokat 2007-ben is. Felajánlását az adóbevallásához csatolt nyilatkozaton, a **1294** technikai szám feltüntetésével teheti meg.

ELEVEN

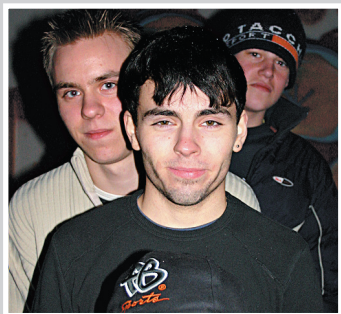
KÖZÖSSÉGI PROGRAM AZ ÉLHETŐBB LAKÓTELEPÉRT
2006-2007

KÉPES ISMERTETŐ

A PROGRAMOT LEBONYOLÍTÓ HELPI IFJÚSÁGI IRODÁTÓL

NAPKÖZBENI ÉS ÉJSZAKAI JÁTSZÓHÁZ

AZ ÉLHETŐBB LAKÓTELEPÉRT

A Széchenyi sétány 11. szám alatt található ingatlanban megvalósuló tevékenység. Célja, hogy a lakótelepen kallódó, csellengő fiatalok védett intézményi környezetben, kulturált körülmények között töltsék szabadidejüket, különösen a pénteki és a szombati éjszakákat.

A program keretében a látogató fiatalok önkéntes munkával maguk újítták fel a közösségi tér belső helyiségeit, és alakítottak ki egy Csendes Szobát, ahol a nyugodtabb körülményeket igénylő társas programok mellett közösségi internetezésre is lehetőségük nyílik.

A hangosabb Zsibongóban asztalifoci, asztalitenisz, táblás társasjátékok és más aktív, közösségi programok várják a 12-28 éves fiatalokat. A játszóházas szolgáltatások ingyenes klubtagsággal vehetők igénybe, klubvezető: **Borda Balázs**.

FAKTÚRA-ÉJSZAKAI ALKOTÓMŰHELY

AZ ÉLHETŐBB LAKÓTELEPÉRT

Az éjszakai alkotóműhely azoknak a fiataloknak kínál legális lehetőséget, akik valóban az alkotás öröméért – és nem csupán a balhé kedvéért – készítenek graffity-ket. A program keretében alapanyagot és eszközöket biztosítunk az alkotóknak. Az így elkészült festmények valódi értékük alapján megítélhetők, hisz a róluk formált véleményyt nem terheli az a körülmény, hogy létrehozásuk épületrongálással járt.

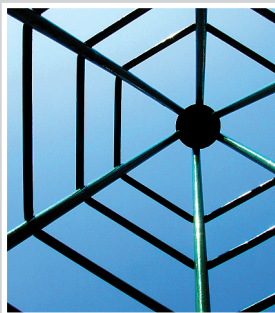
A **Szabó Tamás** fiatal alkotó (és ELEVEN munkatárs) által felügyelt, havi rendszerességgel tartott foglalkozásokon alkalmanként 4-6 fő vesz részt. 2007. márciusáig összesen 12 aktív alkotót talált meg a program. Az elkészült festmények ezidáig 2 önálló és 2 csoportos kiállításon szerepeltek Kecskeméten illetve Szegeden. A program megvalósításában partner a **Kecskemétfilm Kft.** és támogató Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlésének **Ifjúsági és Sport Bizottsága** is.

VILÁG-KÉP-MÁS FOTÓKÖR

AZ ÉLHETŐBB LAKÓTELEPÉRT

Mészáros Márta munkatárs vezetésével működik az ELEVEN fotóklubja, mely több egyszerű fotós körnél. A 12-15 főből álló közösség tagjai nem csupán „fénylenyomatot” készítenek az őket körülvevő világról, hanem közös beszélgetéseiken a „lelki behatását” is feldolgozzák egy-egy képnek, témának.

A lakótelepi környezettel kapcsolatosan két tárlatnyi válogatott anyagot is összegyűjtöttek, melyeket 3 állomásos vándorkiállításon mutatnak be a közönségnek. Az oldalpáron *Fekete Tünde*, *Fekete István* és *Kovács Zsolt* munkái láthatók.

KÖRNYEZETSZÉPÍTÉS

AZ ÉLHETŐBB LAKÓTELEPÉRT

Az ELEVEN önkéntesei a lakótelepi közösségekkel és szolgáltatókkal együttműködve rendszeresen végznek környezetszépítő akciókat: őszi avartalanítást, tavaszi kertgondozást illetve „firkátlanításokat”.

A **Makáry Szilvia** munkatárs irányításával szervezett akciók lebonyolításában és a résztvevők toborzásában kiemelt partner az Arany János Általános Iskola, a Lánchíd utcai Általános Iskola, a Móra Ferenc Általános Iskola, a Kocsis Pál Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola valamint a TÉR Ifjúságsegítő Egyesület **ÖTLET Programjának** önkéntes csapata.

KIRÁNDULÁSOK, HELYI SÉTÁK

AZ ÉLHETŐBB LAKÓTELEPÉRT

Az ELEVEN Ifjúsági Közösségi Tér, a környezettudatos magatartás erősítése céljából ismeretterjesztő előadásokat szervez.

Az előadásokon elhangzottakat kétheti, illetve havi rendszerességgel szervezett helyi sétákkal, kirándulásokkal tesszük szemléletesebbé (hulladékfeldolgozó, állatmenhely, szabadidőpark, stb.).

A kirándulások helyszínei közül különösen a **Kecskeméti Arborétum** lett vonzó a helyi fiatalok számára, de a **Kecskeméti Planetárium** is már számos alkalommal biztosított terepet a bennünket körülvevő világ dolgaiba való elmélyüléshez.

SPORTNAPOK

AZ ÉLHETŐBB LAKÓTELEPÉRT

A program lehetőségeket keres az utcai sportok térnyerésére is. **Turcsán Szabolcs** munkatárs kutatja a helyi, szabadtéri sportolási lehetőségeket, szervezi a lakótelepi „dühöngők” felújítását, utcai kosárlabda-palánkok felszerelését.

Valamennyi szabadtéri rendezvény közül kiemelkedően sikeres volt a szombathelyi **LOGO MOBIL Szolgálat** vendégszereplésével 2006 szeptemberében megvalósult sportnap.

Alkalmi rendezvényeken (Gyermeknap, Vakációbúcsúztató, kirándulások) ugyancsak előkerülnek a program rendelkezésére álló sporteszközök (mobil palánk, asztalitenisz, tollaslabda).

KÉZMŰVES FOGLALKOZÁSOK

AZ ÉLHETŐBB LAKÓTELEPÉRT

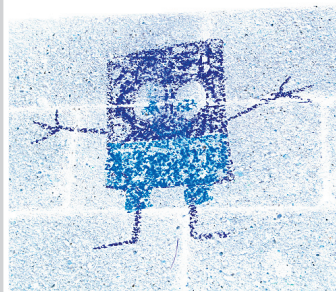

A program az ELEVEN Ifjúsági Közösségi Térben leginkább az Ünnepkörhöz kapcsolódóan szervez egész napos kézműves foglalkozásokat.

A **Mészáros Márta** munkatárs irányításával és aktív közreműködésével megvalósuló alkalmakon elsősorban természetes anyagból készíthetnek dísz- és ajándéktárgyakat a résztvevők.

A programelem nem csak a 6-10 éves gyermekek, de a 11-16 éves kamaszok között is rendkívül népszerű.

A kézműves foglalkozások szervezésében partnerszervezeteink nyújtanak segítséget, melyek közül kiemelkedő a **TÉR Ifjúságsegítő Egyesülettel** és a **Helvécia Kultúrájáért Alapítvánnyal** való együttműködés.

TÁMOGATÓ

ORSZÁGOS BŰNMEGELŐZÉSI BIZOTTSÁG

SZAKMAI PARTNEREK

ERDEI FERENC
MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ÉS
MŰVÉSZETI ISKOLA

KECSKEMÉT
MEGYEI JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA

A Rév a

Szenvedélybeteg-segítő Munkacsoportjának tagja

RÉV
SZENVEDÉLYBETEG-SEGÍTŐ
SZOLGÁLAT

EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SZOCIÁLIS INTÉZMÉNYEK IGAZGATÓSÁGA

